Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Günlük Siyasi Gazete

Gerçek

SAYI 129
7 EKİM 1979
PAZAR
500 Kuruş

Eylem Birliği Mitingi Yapıldı

- **Faşizme, emperyalizme ve şovenizme karşı eylem birliği mitingi görkemli bir yığınsal gösteriye dönüştü.**
- **TSİP İstanbul il örgütü, Beria Onger ve Devrimci - Demokratların ortaklaşa düzenledikleri miting, güç ve eylem birliği yolunda ileri ve önemli bir adım olarak nitelendirildi.**

İstanbul (Gerçek) — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi İstanbul il ögütü, Beria Onger ve Devrimci - Demokratların ortaklaşa düzenledikleri, faşizme, emperyalizme, tekellerin egemenliğine ve şovenizme karşı eylem birliği mitingi dün Şişli Hürriyet-i Ebediyye meydanında yapıldı. Görkemli bir kitlenin katıldığı miting, gerici siyasal güçlerin yüreğine korku salacak nitelikteydi. Kitlelerin faşizme ve gericiliğe karşı sarsılmaz bilinci ve inancı Şişli meydanında dile geldi. Faşizme geçit yok sloganı, yaşasın eylem birliği sesleri burjuvazinin kulağına kar suyu kaçırdı.

Ortak demokratik sloganların hep bir ağızdan yükseldiği mitingin ilk konuşmasını bağımsız senatör adayı Bakiye Beria Onger yaptı. Konuşmasına, güç ve eylem birliklerini zorunlu kılan siyasal koşullar içinde yaşadığımızı vurgulayarak giren Beria Onger özetle şunları söyledi:

«14 Ekim seçimleri her zamankinden baskılı, antidemokratik koşullarda sıkıyönetim altında yapılıyor. Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasak sürüyor. Bu koşullarda, önümüzdeki 14 Ekim seçimlerinde, faşizme, şovenizme, tekelci, holdingci parababalarına karşı olan güçlere çok önemli görevler düşüyor. Başta gelen görev seçimlere solun güç birliğini sağlayarak ortak adaylarla girmek ve seçim ortamını, emperyalizme, sömürüye, baskıya, faşist tırmanışa karşı bir eylem platformuna dönüştürmekti. Bilindiği gibi işçiden, emekçiden yana, sömürüye karşı olan sol güçlerin seçimlere ortak adaylarla girmesi sağlanamadı. Ne var ki, sosyalistler, komünistler için seçimlerin bir oy çekişmesinden ibaret olmadığı açıktır. Asıl önemli görev emperyalizme, faşizme, şovenizme, tekellere karşı eylem birliğini oluşturmaktır. Bu yalnız gerekli değil olanaklıdır da. İçinde bulunduğumuz koşullarda; bu birlikteliği

Devamı s. 5, sütun 4'de

OLAY BURJUVA TOPLUMUNUN ÇİRKİNLİĞİNİN BASİT BİR ÖRNEĞİDİR

İçişleri Bakanı'nın bir kadınla kurduğu özel ilişki ve onun siyasal sonuçları burjuva toplumunun olağan yansımalarından birisidir. Sömürücü sınıflı toplumda doğup, büyümüş ve onun değer yargıları ile yetişmiş eski bir öğretmen ve eski bir taşra avukatı olan Güneş daha sonra senatör seçilerek, bir Bakanlık koltuğuna kadar yükselmiştir. Ama bu sınıflı toplumun küçük yaştan beri beynine işlediği şartlandırmalardan ve benliğindeki komplekslerden kurtulmak için Bakan olmak yeterli değildir.

Gerçekte, burjuva toplumlarında, yüzbinlerce evlilik dışı ilişki vardır ve Hasan Fehmi Güneş'inki de bunlardan sadece birisidir. Ama kendisinin Bakan olması, olaya siyasal boyut kazandırmaktadır.

Böylece burjuva toplumunun çirkin yanlarından olan evlilik dışı bir ilişkinin burjuva partileri arasında bir siyasal meta haline getirilmesi, gene burjuvazinin ve onun politika anlayışının seviyesizliğini gösterir.

Bu olay burjuva toplumunun kokuşmuşluğunun ve çürüme sürecinin kamuoyuna yansıyan örneklerinden birisidir.

Güneş'in istifasının yankıları sürüyor

- **MC partileri olayı siyasal skandala dönüştürmek isterken, CHP çevreleri ise olayın AP tarafından düzenlenen bir komplo olduğunu söylüyorlar.**

Ankara (Gerçek) — İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in sinemada seks filmleri yapmakla tanınan bir kadınla özel ilişkisinin açığa çıkması ve Bakanın istifası Türkiye çapında bir siyasal olay haline getirildi.

Sınıflı burjuva toplumunun sayısız örneklerinden biri olan bu olay özellikle 14 Ekim seçimleri öncesinde burjuva partileri arasında bir siyasal ticaret metaı haline getirildi.

AP çevreleri, bu olayı bir siyasal skandal olduğunu söyleyerek, İçişleri Bakanı'nın evlilik dışı ilişkilerinin «aile kurumu»na karşı olduğunu belirtiyorlar. AP Gençlik kolları bu konuda bir bildiri yayınlayarak olaydan siyasal bakımdan

Devamı s. 5, sütun 6'da

Arafat, Türkiye'den ayrıldı

İki gün süren ziyareti sırasında, Ankara'da Başbakan Bülent Ecevit ve Arap ülkeleri büyükelçileriyle çeşitli görüşmeler yapan FKÖ lideri Yaser Arafat, memnun ayrıldığını söyledi.

Ankara — Geçtiğimiz cuma günü, Başbakan Bülent Ecevit'in davetlisi olarak Ankara'ya gelen Filistin Kurtuluş Örgütü yürütme komitesi başkanı ve Filistin Devrim Kuvvetleri genel komutanı Yasser Arafat, çeşitli temaslarda bulunduktan sonra, dün akşam Türkiye'den ayrıldı.

FKÖ lideri Yasser Arafat'ın Türkiye'yi ziyareti, birçok demokratik kuruluş ve siyasi parti tarafından sevinçle karşılandı. Yayınladıkları bildirilerle bu ziyareti olumlu karşıladıklarını belirten kuruluşlar, Arafat'a hoşgeldin mesajı sundular. TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Arafat'a gönderdiği mesajda, «Şundan emin olunuz ki, Türkiye'nin onmilyonlarca yurttaşı dinamik halk güçlerimiz, bütünüyle Filistin halkının yanındadır. Ve sadece Filistinlilerin değil, tüm mazlum ulusların onuru olan sizi bağrına basmaktadır» dedi.

Ziyaretinin ilk gününde, başbakanlık sarayında Ecevit'le bir görüşme yapan Yasser Arafat'ın, Ankara'da bulunan Arap ülkeleri

Devamı s. 5, sütun 6'da

Koç, petrol şirketi kuruyor

İstanbul (THA) — Koç topluluğunun 12 sahada petrol arama girişimine başlayacağı ve bu amaçla da 500 milyon liranın üstünde sermayeli yeni bir şirketin kurulacağı açıklanmıştır.

Topluluğun yayın organı «Bizden Haberler» gazetesinin Ekim ayı sayısında yeralan bir habere göre, kurulacak şirket, yurdumuzda bu çapta bir faaliyete hizmet yüklenebilecek bir başka kuruluşla ortaklık yapabileceği gibi, halk tasarruflarından da yararlanabilecektir. Ayrıca şirketin petrol teknolojisi verecek yetenekte bir yabancı kuruluşla işbirliği yapması da projede öngörülmektedir.

Koç Holding'in yaptığı çalışmalarda şu hususlar saptanmıştır:

«Türkiye'de ekonomik üretime elverişli ve henüz arama yapıl-

Devamı s. 5, sütun 3'de

Koç basına da el attı

Koç Holding'in iş hukuku müşavirleri toplu halde. Bilgin Özsun (sağdaki) Milliyet'in yeni toplu sözleşme görüşmelerine katılıyor.

Milliyet satıldı

- **Yıllardır süren 'satıldı satılıyor' söylentileri gerçekleşti ve Milliyet Gazetesinin Koç'un güdümündeki Aydın Doğan'a satıldığı öğrenildi**

İstanbul (Gerçek) — 35 yıldan beri Karacan ailesine ait olan ve Sosyal Demokrat bir çizgi izleyen Milliyet Gazetesinin satılma haberleri aylardan, hatta yıllardan beri Bab-ıâli'de konuşulan konulardan biriydi. Aylar önce başlayan söylentiler, önce Sabancı ailesinin gazeteyi alacağı konusunda yoğunlaşmıştı. Daha sonra bu söylentilerin aslı çıkmadı ve ortaya yeni bir isim atıldı: Vehbi Koç Milliyet Gazetesinin peşinde... Sermayenin en büyük temsilcisi Vehbi Koç, Abdi İpekçi'nin ölümünden önce de İpekçi'nin çok yakın dostu olarak, bu isteğini çeşitli kereler belli etmiş ve bir gazete sahibi olmanın gerekliliğinden her zaman bahsetmişti.

Abdi İpekçi'nin ölümünden sonra hızlanan 'Milliyet satılıyor' söylentileri nihayet Milliyet'in toplu sözleşme görüşmelerinin başlaması ile ciddi olarak su yüzüne çıktı. İstanbul Gazeteciler Sendikasından alınan bilgiye göre toplu iş sözleşmelerine Milliyet Gazetesi Genel Koordinatörü Nurettin Demirkol ile birlikte gelen gazetenin bunca yıllık sahibi Ercüment Karacan, sendikada toplu iş sözleşmesi görüşmeleri başlamadan önce şöyle konuştu: «Arkadaşlar, ben toplu iş sözleşme görüşmelerinden anlamam. Nurettin bey ise hasta, kendisini buraya bugün hastahaneden alıp geldim. Onun bugünlerde dinlenmeye ihti-

Devamı s. 5, sütun 6'da

YARDIM GELİYOR BAĞIMLILIK ARTIYOR

Amerikan yardımı ufukta!

- **ABD Senatosu Türkiye'ye yapılacak yardımı düzenleyen yasa tasarısını kabul etti.**

Washington (THA) — ABD Senatosu, Türkiye'ye yaklaşık 500 milyon dolarlık askeri ve ekonomik yardım yapılmasını öngören öneri paketini onaylamış ve tasarıyı Temsilciler Meclisi'ne göndermiştir.

Bilindiği gibi öneri son olarak geçen hafta Senato ve Temsilciler Meclisi ortak istişare komisyonunun müzakerelerinde son biçimini almış, ancak Türkiye'ye yapılması istenen 50 milyon dolarlık askeri hibe kaldırılarak, bunun yerine ekonomik hibe yardımı yapılması, 50 milyon dolarlık hibenin ise uzun vadeli ve düşük faizli

Devamı s. 5, sütun 6'da

Erbakan : «AP ve CHP'ye oy verenleri Allah taş edecektir»

Balıkesir (THA) — MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, Ali Hikmet Paşa alanında yaptığı konuşmada «AP ve CHP gibi faizci, siyonist partilere oy vermek zalimliktir.» demiştir.

AP ve CHP'nin MSP'siz hükümet olma iddialarına da değinen Erbakan, iki partinin ermenilere yardımcı olarak kesilen vergilerden İsrail'e para göndererek müslümanlara kurşun sıktırmayı amaçladıklarını, bu nedenle MSP'yi istemediklerini söylemiştir.

AP ve CHP'yi çürük elmaya benzeten Erbakan, 1,5 saat süren konuşmasında okullarda din ve ahlak derslerine ağırlık verilmemesinin bugünkü anarşik olayları yarattığını, vergileri kaldırma amacında olduklarını, ayrıca Türk lirası yerine islam dinarının kabul edilerek değer kaybının önleneceğini iddia etmiştir.

Gerçek Durum

Oylardan Önce Güçlerimizi Birleştirmemiz Gerekir

Seçim günü yaklaştıkça hem siyasal tutumlar, hem de çeşitli politik hesaplar, iç içe olma konumlarından uzaklaşarak netleşiyorlar. Bu, seçim platformundaki politikaların kendilerini somutlamasıyla birlikte oluyor ama, daha çok, burjuvazinin etkilerine açık bir gelişme gösteriyor.

Burjuva etkilerin başında, demokrasiyi yaşatmanın mümkün olmayacağı, bunun yerine götürülecek olan formüllerin özgürlükleri bir süre için gasbetmek zorunda kalacağı şeklinde yaygınlaştırılan görüşler geliyor. Özgürlükler konusunda aşırı «hassas» olan sosyal demokrasi de, bu bağlamda oyları birleştirmenin «faziletlerine» sarılıyor.

Gerçekten de, sosyal demokrasinin bu «çakar alır» silahını çakar almaz hale getirmedikçe, demokrasi güçlerinin kendi siyasal alternatiflerini yaratmaları mümkün olmayacak. Bu teorik doğru elbette kendini er geç kabul ettirecektir ama, bu olguyu kabul ettirmeden acil çıkarlarımızın elde edilmesi de mümkün olmayacak. Bu nedenle kitleler, bugün değilse yarın bilinçlenirler beklentisine de hoşgörüyle bakmamak büyük önem taşımaktadır.

«Oyları bölmiyelim!»

Ne demektir bu. Bunun bir çok anlamı olabilir ve bunlardan biri de, demokrasi güçlerinin oyları bölünmesin, tek bir sosyalist partide toplansın olabilir. Oyları bölmiyelim, hepsini CHP'ye verelim de olabilir bir başka anlamı. Demirel de sağ oyları bölmemeleri için kendi kampı içinde bu türden çabalar harcıyor. Ama bunlardan hangisidir emekçiler için doğru olan ve oyları nerede bölmeyeceğiz?

CHP ısrarla, oyları kendi partisinde toplamak, burada «bölünmemesini» sağlamak istiyor. Buna gerekçe olarak da, «faşizmin gelmesini» gösteriyor. Bu yanıltmaca ise hâlâ daha, hem de faşizmin zılgıdını yemiş kesimler arasında etkili olabiliyor. Buna son vermek gerekir.

Sınıf güçlerimiz kuşkusuz birlikten yanadır. Ve belki de emekçiler kadar birlikten yana olan toplum kesimi yoktur. Ama her siyasal güç, kendi tercihini, kendi başarısında somutlamak hakkına sahiptir. O halde sol ve sosyalist yönelimi olan herkes, ancak sosyalizme oy vererek bu tercihini koruyabilir, kendine karşı namus borcunu yerine getirmiş olabilir.

Demek ki çözümün en akla yakın olanı, oyları bölmemektir ama onları sol bir partide toplamaktır.

Devamı s. 5, sütun 7'de

Demirel'e göre Türkiye dünyanın en ileri 2. ülkesi

- **Türkiye'nin 15 yılda sağladığı kalkınma hızıyla, en ileri sanayi ülkeleri arasında Japonya'dan sonra ikinci sıraya yerleştiğini iddia eden Demirel, «Cumhuriyet tarihinin en ayıplı hükümetini kuranlar, aslında zengin bir mirasa konmuşlardır» dedi**

Aydın — AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Aydın ve Muğla'da yaptığı konuşmalarda, «Hükümet, Türkiye'yi kötülemekten, battığını ilan etmekten, jurnal etmekten medet ummaktadır» şeklinde konuştu.

«Geçmişi inkâr fırtınası ve kötüleme kampanyası, başarı reyen Süleyman Demirel, hükümetin bugün de aynı yolu izlemeye devam ettiğini ve Türkiye'nin karşılaştığı geçici zorluklar karsısında bir virane ola-

Devamı s. 5, sütun 7'de

Faşistler 14 Ekim'e bel bağladı

- **Ankara Sıkıyönetim askeri mahkemesinde yargılanmakta olan faşist Hüseyin Gürkan, tahliye isteği reddedilince, «Pis komünistler, bu salonda 14 Ekim'den sonra biz konuşacağız, başbuğ Türkeş konuşacak» dedi.**

Ankara — Ankara sıkıyönetim askeri mahkemesinde, öğrenim öggürlüğünü engellemek ve görevli memura mukavemet etmekten yargılanmakta olan faşist Hasan Gürkan'ın, mahekeme salonundan çıkacağı sırada bağırarak tehditler savurduğu öğrenildi.

Devamı s. 5, sütun 4'de

TOPLU TAŞIMACILIĞIN HAZIN TABLOSU

İstanbul'da 700 otobüsten ancak 350'si çalışıyor

- **Macaristan'dan alınan otobüslerin ilk 30 tanesi bu ay içinde sefere giriyor.**
- **Yedek parça bulunamamasından dolayı elde «ölü» nitelikli yüzlerce otobüs ka'dı. Eldeki ölüler kalkmadıkça yeni otobüslerin gelişi çok büyük bir yarar sağlamaz deniliyor.**

İstanbul (Gerçek) — İstanbul'un taşıtı sorunu yıllardır kent halkını en çok ilgilendiren konulardan birisidir. 4 milyonu aşkın nüfusu olan İstanbul'da İETT'nin elinde bulunan 700 otobüsten ancak 350 tanesi sefere çıkabiliyor. Geri kalanı ise yedek parça eksikliğinden garajlarda yatıyor.

Konuyla ilgili olarak görüştüğümüz İETT Genel Müdürü Suat Kumbasar şu bilgi gi verdi: «İstanbul'a aslında en az 2000 otobüs gerekmektedir. 4 milyonluk bir kentin taşım sorunu çok büyük boyutlara ulaşmıştır. Toplu taşımacılığa çok önem veriyoruz. Ancak elimizdeki otobüslerin büyük çoğunluğu, alım hataları ve yedek parça eksikliği gibi nedenlerle elimizde ölü olarak yatmaktadır. Her geçen gün birçok otobüs seferden kaldırılmakta ve onun yerine yenileri konulamamaktadır. 1979 yılı sonuna kadar Macaristan'la anlaşması yapılan 400 otobüs sefere sokulacaktır. 1980 yılı sonuna kadar ise bundan başka 750 otobüs daha Macaristan'dan İstanbul'a gelecektir. Döviz dar boğazı nedeniyle bir çok çeşit yedek parça getirilememekte ve bunun için otobüsler garajlarda yatmaktadır. Ancak İETT kendi bünyesi içinde yeni yeni yedek parça üretimine geçmiştir.»

İETT yetkililerinden alınan bilgilere göre 1977 yılından beri seferde bulunan otobüs sayısında her geçen gün düşüş vardır. Çeşitli nedenlere bağlı olan «ölü otobüslerin» en belirgin yatma nedeni, motor arızaları ve şanzıman dağıtmadır. Özellikle İstanbul'un yokuşlu yollarında yürümesine imkân olmadığına ve düz yol otobüsü olarak çalışılabileceğine dair rapor olduğu halde 1970'lerden bu yana satın alınan Leyland otobüsleri İstanbul'un inişli, yokuşlu yollarında devamlı olarak şanzıman dağıtmakta ve yedek parçası da ancak yurt dışından temin edilebildiği için toplum taşımacılığının en gerekli aracı olan otobüsler bir türlü çalışmamaktadır.

Macaristan'dan ilk gelen 30 otobüsün bu ay içinde sefere konacağını bildiren İETT Genel Müdürü Kumbasar konuyla ilgili olarak şunları söyledi: «Macaristan'dan gelen körüklü otobüsler İstanbul'da çok yararlı olacaktır. Ebatları bakımından İstanbul trafiğine katkıları

Devamı s. 5, sütun 5'de

Halk balık istifi gibi otobüslere binmek için canını dişine takarken, milyonlarca liralık rüşvet yedirilerek aldırılan otobüsler sürekli arıza yaptığından ve yedek parça yokluğundan kullanılamıyor.

MURADİYE BELEDİYESİNİN ÇÜRÜMEYE TERKETTİĞİ ARAÇLAR

Van'ın Muradiye ilçesinde 5 milyon liralık araçlar, belediyenin bütçesinin boş olması nedeniyle çürümeye terkedildi. Ambulanslar arızalı olduğundan ilçelerdeki hastalar güç durumda

Dünyada Yeni Dengeler

Sabri ERYILMAZ

1970 yıllarına kadar dünyada kurulan dengeler uzun süre yaşamışlardır. Örneğin, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Yalta Konferansı'nda kurulan denge, soğuk savaş politikası içinde 1970 yıllarına kadar sürebilmiştir. Ancak artık günümüzde kurulan dengelerin bu kadar uzun ömürlü olmaları beklenemez. Onun için «denge» sözü edilirken, bunun çok kısa ömürlü olabileceği düşünülmelidir.

Evet, dünya değişmiştir. «Detant» içinde yeni bir denge kurulmak üzeredir. Önemli çapta kurulmuştur. Bunu bilmeden 1900 yıllarının dünyasına bakılarak sosyalist stratejiler konulması, dünyayı anlamadan, onu değiştirmeye kalkmaktır. Sonuç ya yılgınlık ve pasifizm ya da anarşizm olmaktadır.

Yeni denge neleri içermektedir :

Hindiçini, emperyalist sistemden kopmuştur. Sovyet Devrimi, Çin Devrimi, Doğu Avrupa ülkelerinde kurulan Halk Demokrasileri ve Küba Devriminden sonra bu kopuş, emperyalist sistemden beşinci kopuş olmaktadır. Nasıl her kopuş bir niceliksel birikimin sonucu ve bir niteliksel dönüşüm ve noktalanma ise Hindiçini kopuşu da öyledir. Vietnam ve Kamboçya'nın emperyalist-kapitalist sistemden kopuşu da bir niceliksel birikimin sonucu ve niteliksel bir dönüşüm noktalanmasıdır.

Bugün, emperyalist-kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasındaki çelişki artık Uzakdoğu'dan Ortadoğu'ya kaymış bulunmaktadır. Uzakdoğu da bir anlamda yeni bir denge kurulmuştur. Fakat Ortadoğu'da bu durum sağlanamamıştır. Dün nasıl dünyanın barut fıçısı Uzakdoğu ise bugün Ortadoğu'dur. Bu durumun Türkiye bakımından elbet büyük önemi vardır.

AVRUPA : ABD emperyalizmi Avrupa'da yeni mevzilere çekilmektedir. Bu mevziler sosyal demokrat mevzilerdir. Bugün ABD, Batı Avrupa ülkelerinin sosyal demokrat iktidarlar içinde kalmasını istemekte en azından buna göz yummak zorunda kalmaktadır.

Bunun yanında, üretim güçlerinin oldukça geliştiği, gelişmekte olan ülkelerde, faşist ve militarist yapılı rejimler çökmekte, yerlerine burjuva parlamenter rejimleri kurulmaktadır. Bu geçiş ABD emperyalizmi tarafından ya tercih edilmekte ve desteklenmekte ya da bu oluşuma göz yummak yoluna gidilmektedir. Portekiz, İspanya ve Yunanistan gibi ülkelerde burjuva parlamenter düzenlere geçişi bu açıdan da değerlendirmek gerekir.

Buna karşılık üretim güçlerinin gelişmediği, sadece bir üst yapı kurumu olarak burjuva parlamenter demokrasinin var olduğu Asya - Afrika ülkelerinde bu rejimler çökmekte ve yerlerini militarist totaliter rejimler almaktadır. (1)

Latin Amerika'da ise, üretim güçlerinin gelişmesine uygun olmasa da militarist ve faşist iktidarların var olması, yaşaması sağlanmağa çalışılmaktadır. Çünkü Latin Amerika, ABD emperyalizminin en son kalesi olarak ele alınmaktadır.

DETANT (Yumuşama) :

Dünyada «soğuk savaş» politikası yerini «yumuşama» politikasına bırakmaktadır. ABD emperyalizmi, bu yumuşama içinde, emperyalist-kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasındaki çelişkiyi «aktüel baş çelişki» durumuna getirmek istemektedir. Fakat kapitalist sistem içindeki ülkeler ve uluslararası firmalar arasındaki çelişki, sistemin bütünlüğünü bozmakta ve ABD politikası etkinlik kazanamamaktadır. Kendi aralarındaki çelişki daha fazla önem kazanmaktadır.

ASKERİ DURUM

Askeri alandaki teknolojik gelişme, Yumuşama'nın bir gereği olarak gündeme giren SALT anlaşmaları, askeri durumda da yeni dengeler ortaya çıkarmaktadır. Buna göre:

- Askeri alanda kuvvetler, karalardan, denizlere ve havalara kaydırılmıştır.
- Nükleer silahlarda bir kısıtlama buna karşılık konvansiyonel silahlarda bir artış safhasına girilmiştir.

Bunun içindir ki ABD'nin çeşitli ülkelere yaptığı askeri yardımlar azalmakta ve kesilmekte, buna karşılık, bu ülkelerde ulusal savaş sanayileri kurulması ve konvansiyonel silahların arttırılması gündeme girmektedir.

TÜRKİYE DEĞİŞMİŞTİR

Türkiye'de politik alanda tekelci sermayenin partisi olma yarışı bitmemiştir. AP ve Ecevit CHP'si bunun mücadelesini vermektedir. Fakat sosyal demokrat niteliğini korumak istiyen bir iktidar Türkiye.de uzun ömürlü olamaz. Azgelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde değil, sosyal demokrat bir iktidar, burjuva demokrasisinin bile yaşama şansı kısıtlıdır. Önemli olan üretim güçlerinin geliştirilmesidir. Eğer Ecevit CHP'si söylendiği gibi Batı'nın teknolojisi ile petrolcü Arap ülkelerinin paralarını, Türkiye işçi sınıfının sömürüsü için Türkiye'de bir araya getirebilse ve bu şekilde üretim güçlerinin gelişmesini sağlayabilseydi, sosyal demokrat iktidar uzatabilirdi. Bunu yapamadığı içindir ki, Ecevit muhalefette iken çok sözünü ettiği özgürlükleri kısıtlamakta, baskı yöntemlerine başvurmak zorunda kalmaktadır. Çünkü demokratik hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi, sosyal demokrat iktidara bağlı bir iş değildir. Üretim güçlerinin gelişmesi ve işçi sınıfının mücadelesine bağlı bir iştir. Görünen ve anlaşılan odur ki: Türkiye için uzun ömürlü bir sosyal demokrat iktidar düşünülemez. Türkiye'deki politik dalgalanma eninde sonunda ya faşizm ya da sosyalizm olarak noktalanacaktır.

(1) Bugün fert başına milli geliri yılda 1000 dolar civarında olup, demokratik sistemi sürdürebilen ülke, Türkiye dışında hemen hemen yoktur.

Karar No:523 T.C. YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞI KARAR

-....."hükmü Millet Mec... ndan alınan 17.4.1979 gün,3326-19751 sayılı ...

İçişleri Bakanlığı'ndan 19.4.1979 gün, 81661; 27.4.1979 gün 85717;24.5.1979 gün 97535;4.6.1979 gün 114089; 5.6.1979 gün 114196 ve 2.7.1979 gün 131890 sayılı cevabi yazıları incelendi. Bu yazılara göre:

... Partisi. Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ...

f) Türkiye İşçi Partisinin teşkilâtını tamamladığı seçim çevrelerinin Amasya, Ankara, Bilecik, Bursa, Çorum, Denizli, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Kütahya, Manisa, Muğla, Niğde, Tekirdağ, Kırşehir, Sakarya ve Nevşehir olmak üzere 21 ilden,

g) Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin teşkilâtını tamamladığı seçim çevrelerinin, Amasya, Antalya, Çorum, Burdur, Bursa, Denizli, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, İçel, İstanbul, Kırşehir, Kocaeli, K.Maraş, ..., Ordu, Sakarya, Tokat, Trabzon, Uşak, Zonguldak, Isparta ve Tekirdağ olmak üzere 23 ilden,

BIR SOSYALİST PARTİNİN HEM DE GENEL BAŞKANI GERÇEĞİ TERSYÜZ EDİYORSA!

Aydoğan GEZER

«Yürüyüş» Dergisi'nin 1 Ekim 1979 tarihli 234. sayısında TİP Genel Başkanı B. Boran'ın Anka Ajansı'na verdiği demecin tam metni yayınlandı. Demecin bir yerinde Boran aynen şöyle diyor:

«Türkiye İşçi Partisi Hareketinin ciddiyetinin ve gösterdiği gelişmenin herkes farkında ama CHP herkesten fazla farkında. Seçim yasasında yapılmak istenen ve gerçekleştirilen değişiklikle bu açıkça ortaya çıktı. Önce seçime girmek için şart koşulan tam örgütlü il sayısı 23'e çıkarılmak istendi; maksat CHP'nin solundaki partilerin seçime girmelerini önlemekti. Ama TİP'in 23'ün üstünde ilde örgütlenmiş olduğu anlaşılınca, TİP oylarına talip olacak başka sol partilerin de seçime girebilmeleri için örgütlü il sayısı 15'de bırakıldı, üstelik eski yasaya göre iki aylık bir müddet ve olanak daha tanınarak. Diğerleri seçime böyle girebildiler.» (Yürüyüş s. 234, sahife 6).

Nasıl oluyor da bir sosyalist partinin genel başkanı, bile bile, gerçekleri ters yüz edebiliyor?! Gerçekten inanılmayacak kadar ibret verici bir durum!

TİP'in kaç ilde tüm ilçeleriyle örgütlü olduğu bizi ilgilendirmez. Bir partinin örgütlenmesi kendi bileceği iştir. Onun için de Boran'ın iddia ettiği gibi TİP «23'ün çok üstünde ilde örgütlenmiş» olabilir. Ama «TİP'in 23'ün çok üstünde ilde örgütlenmiş olduğu anlaşılınca» (siyahlar bizim) ibaresi düpedüz gerçek dışıdır. Çünkü TİP'in 23'ün çok üstünde ilde örgütlenmiş olduğu asla anlaşılmadığı gibi, bu konu Yüksek Seçim Kurulu'nun 18.7.1979 gün ve 523 sayılı kararıyla tüm partilere, bu arada TİP'e de açıkça bildirilmiştir. Bir Genel Başkanın bu kararı bilmeden bu sözleri etmesi mümkün olamayacağına göre, Boran gerçekleri 180 derece tersine çevirmektedir.

Yüksek Seçim Kurulu'nun söz konusu kararında şöyle denmektedir:

«f) Türkiye İşçi Partisi'nin teşkilâtını tamamladığı seçim çevrelerin'n, Amasya, Ankara, Bilecik, Bursa, Çorum, Denizli, Eskişehir, G. Antep, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Kütahya, Manisa, Muğla, Niğde, Tekirdağ, Kırşehir, Sakarya ve Nevşehir olmak üzere 21 ilden ibaret bulunduğu ... anlaşılmış bulunmaktadır.»

Yüksek Seçim Kurulu bu tespiti yaparken, TİP Genel Başkanının herkesten daha iyi bildiği gibi İçişleri Bakanlığı kayıtlarına dayanmaktadır. Ve Y. S. Kurulu'nun partilerin örgütlenme durumu ile ilgili kararları her zaman bu şekilde verilir. 5 Haziran 1977 seçimleri öncesi de benzeri kararlar aynı şekilde alınmıştır. Yani TİP şu veya bu sayıda ilde, ilçe örgütü kurma işlemini kendi kayıtlarına göre tamamlamış olabilir. Ama Y. S. Kurulu için esas olan İçişleri Bakanlığındaki bilgilerdir. Çeşitli engellemeler ve aksamalar nedeniyle fiiliyatta gerçekleşmiş olan örgütlenmeler İçişleri Bakanlığı kayıtlarına geçmemişse, yok sayılmaktadır. Nitekim TSİP, 5 Haziran 1977 seçimlerine gerekli örgütlenmeyi yaptığı halde İçişleri Bakanlığındaki kayıt eksiklikleri nedeniyle seçimlere katılamamıştı.

Burada açıklamaya çalıştığımız nokta şu. Boran, TİP'in 23 ilden çok daha fazlasında tüm ilçeleriyle örgütlenmiş olduğunun CHP tarafından «anlaşılması» sonunda, 23 ilde örgütlenme şartından geri dönüldüğünü iddia ediyor. Oysa Y.S. Kurulu kararından açıkça görüyoruz ki, böyle bir «anlaşılma» durumu asla olmamış. Hatta söz konusu kanun değişikliği taslağının, TBMM'deki

Devamı s. 5, sütun 7'de

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Polonya endüstrisinin kalbi Silesia bölgesinde bulunan Katowice kentinin yeni «şehir merkezi» arka tarafta 11.000 kişilik spor ve gösteri salonu gözüküyor.

Yenileşen Şehirler

Sosyalist ülkelerde şehirlerin yeni yerleşim bölgelerine yapılan yeni konutlar büyük apartmanlar şeklinde inşa ediliyor. Ayrıca, şehirlerde «tarihi değeri» olmayan eski, harap yapıların yerini modern binalar alıyor.

Sağlıklı yaşama şartlarına en uygun şekilde yapılan yeni sosyal apartmanlarda, merkezi ısınma, sıcak su, asansör, telefon ve merkezi çamaşırhaneler mevcut. Bu modern konutlarda oturan ailelerin devlete ödedikleri «kira» ise aylık kazançlarının «onda biri» kadar.

Ayrıca yeni sitelerde çocuk ve yetişkinler için parklar, yüzme havuzları, spor sahaları, kültür klüpleri, kitaplıklar yer alıyor. Bunlar sitelerin «ayrılmaz parçaları» olarak yapılıyor.

Tabibler Birliği, «Tam Gün Yönetmeliği ilkesiz bir düzenlemedir»

İstanbul (a.a.) — Türk Tabibler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Erdal Atabek, yazılı bir açıklama yaparak, yeni Tam Süre Yönetmeliğini «İlkesiz bir düzenleme» olarak nitelemiştir.

Yeni Tam Süre Yönetmeliğinin «Uzman Hekimliği ve tedavi edici hizmeti özendirdiğini» öne süren Türk Tabibleri birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek, «Tam Süre İlkeleri doğrultusunda savaşım vermeyi sürdüreceklerini» bildirmiştir.

Dr. Atabek, açıklamasında, «Yönetmelikte pratisyen Hekim ve Diş Hekimi ayrılığının getirildiğini ve ilkenin bozulduğunu» ileri sürmüş, şunları söylemiştir:

«Eski yönetmelikte varolan (tesis içi acil vakaya çağırma) sınırlandırılması kaldırılmayarak, yanlış ve haksız tutum sürdürülmektedir. Tamamen günübirlik önlem almaya yönelik, sağlık hizmetlerinin ilkeli, örgütlenmesini dikkate almayan, sosyalleştirmenin temel elemanı olan pratisyen hekimliği değerlendirmeyen ve sadece (kim ayrıldı, kim ayrılmadı) kriteri ile hazırlanan yönetmelik değişikliği ilkesiz bir yaklaşımı sürdürmektedir.

«Hükümetin ulusal sağlık politikası yoktur»

- **Ankara Eczacı Odası Sağlık Bakanlığının ilaç firmalarının güdümündeki ilaç politikasını protesto ediyor**
- **Ankara Eczacı Odası Başkanı, CHP ağırlıklı hükümetin Tam Gün ve ucuz ilaç konusunda kendi programında yer alan maddeleri bile yerine getiremediğini söyledi.**

Ankara (Gerçek) — Ankara Eczacı Odası olağan mali kongresi bugün yapılıyor. Kongre ile ilgili olarak bir açıklama yapan Oda Başkanı Necati Boyacıoğlu, Sağlık Bakanlığının ilaç politikasını yerdi ve Tam Gün çalışma yönetmeliği ile ilgili görüşlerini açıkladı. Boyacıoğlu özetle şöyle dedi: «Sağlık Bakanlığı'nın ulusal sağlık politikası hakkında hiç bir belirgin politikası yoktur. Bakan günlük demeçlerle esen rüzgâra göre yön değiştirmektedir. CHP ağırlıklı hükümet programındaki ilkeler bile yaşama geçirilemedi. Tam Gün Yasası son yapılan değişikliklerle tamamen yozlaştırıldı. Tam Gün Yasası ile çıkarları bozulan uzman doktorların bir kesimine taviz verildi. Ve devlet eliyle yeniden doktor hasta ilişkisi kuruldu.

Sağlık Bakanlığı tamamen çok uluslu şirketlerle onların Türkiye'deki işbirlikçilerinin güdümü altında çalışmaktadır. İlaç firmalarının tekellerindeki Sağlık Bakanlığı ilaç fiyatlarını tamamen onların isteklerine göre vermektedir. İlaç fiyatları haksız bir şekilde halka yansımakta, ve bir yandan ilaç bulunamayışı, bir yandan pahalı ilaç halkı perişan etmektedir. Ankara Eczacı Odası olarak gerek kamu eczacılar kesiminde, gerek özel eczacıların sorunları ile daha gerçekçi bir şekilde ilgilenmek durumundayız. Sağlık Bakanlığının sağlık politikası ve ilaç tekellerinin bakanlık üzerindeki etkisinin kırılması ve bu konuların kamu kesimine yansıması konusunda demokratik mücadelemize devam edeceğiz.»

TÜS-DER : «Halkın sağlığı kişisel çıkarlara araç yapılamaz»

Trabzon (THA) — Tüm Sağlık Personeli Derneği Trabzon şube başkanlığı, basına yaptığı açıklamada, Trabzon'da özel bir hastane açmak için faaliyette bulunanları kınamıştır. Yazılı açıklama aynen şöyledir:

«Halkın sağlığını kişisel çıkar aracı yapmak isteyen bazı kişiler, kimi devlet görevlilerine düzenlettikleri gerçek olmayan evraklarla, Sağlık Bakanlığını yanıltarak yetkili yöneticilerine rağmen özel hastane açmak istemektedirler. Sağlık alanındaki acımasız sömürüyü gidermeyi amaçlayan tam gün uygulamasına kişisel çıkarları bozulduğu için karşı olanların destekleyip teşvik ettikleri bu girişimle halkımızın sömürülmesi istenmektedir. Halkın hizmetinde devletin memuru gibi değil, halkı sömürmek isteyenlerin memuru gibi bazı görevliler, yasalarla belirlenmiş kurumların yetkilerini olumsuz yönde kullanarak en azından bir sahtekârlığa araç olmuşlardır. Halkımızın sağlıklı yaşaması için savaşım veren Tüm Sağlık Personeli Derneği Trabzon şubesi olarak halkımızı sömürmeyi amaçlayan ve yasadışı yollardan gerçekleştirilmesi istenen bu girişimi ilgililerin önlemesini bekliyoruz.

Çağatay Anadol — Bakış

Tut Ki Düşmesin!

Faşizme karşı tutarsız olunabilir. Kimi politik güçler ya faşizmi gereğince tanımadıkları için, ya da kendi bileşimlerinin homojen olmayışından ötürü, sağlıklı karar almada gecikebilirler. Bu türden aksaklıklara, faşizme karşı mücadelede, üstesinden gelinebilecek eksikler olarak bakılır.

Ama, kararsızlık sistemli ve bilinçli bir vurdumduymazlığa dönüşüyorsa, gün be gün daha geri adımlar atılıyorsa, bunda halkın kaderiyle düpedüz kumar oynama bilinci aranmalıdır.

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un faşistler tarafından öldürüldüğünü bizzat CHP yönetimi de bilmektedir. Öldürme emrinin hangi siyasal merkezlerde oluşturulduğunu, sıradan bir günlük basın okuyucusunun bildiği bir durumda, sosyal demokratların bundan habersiz olduklarına kimse inanmaz.

Terörü önlesin diye Adana'ya tayin ettiğin bir demokrat emniyet müdürü, faşist kurşunlarına hedef oluyorsa, terörün kaynağı faşist harekettir. Ve eğer terörü gerçekten önlemek diye bir niyetin varsa, faşist saldırganlığa karşı tutum alman gerekir.

Ama sosyal demokrasinin yaptığına bakalım. Adana'ya önce bir emniyet müdürü atadı. Faşistlere yakınlığı ile bilinen birinin Adana'ya atanması karşısında ilerici güçler haklı bir tepki gösterdiler. Geri adım atmak zorunda kalındı.

Ama bunu, Emniyet Müdürü'nün öldürülmesini protesto eden polislerin açığa ve gözaltına alınması olayı izledi. «Neden gözaltına alındı bu polisler?» diye sorulsa, sosyal demokrasinin vereceği cevap olabilir mi?

Anti-faşist, ilerici polislerden ne bekleniyor. Faşist canilerin eylemleri karşısında susmaları mı? Emniyet müdürünün öldürülmesini protesto ettiler diye açığa alınan polislerden, bu olayı protesto etmemelerini istemek, onlardan olayı onaylamalarını istemek anlamına gelmiyor mu?

Görülüyor ki, «oylarınızı bana verin, faşizmi ancak ben yenerim» diyen kafa, faşizme teslim olan, demokrasi güçlerini, emekçileri ve tüm ilericileri faşizme yem etmek isteyen kafadır. Bu kafanın faşizmle mücadele etmesi beklenemez. Seçimlerde sosyal demokrasiyi desteklemek «faşizme karşı mücadele ilkesine ters düşmez» değerlendirmesi bile kuşkuya açıktır. Seçimlerde CHP'yi desteklemek, kısa vadeli anti-faşist görevler açısından bile, faşizme karşı mücadele anlayışına ters düşer. Asgarisinden böyle bir tercih tartışmaya açıktır.

Faşizmle mücadelede ciddi olanlar, Adana sıkıyönetim komutanlığının tasarruflarını daha yakından ve dikkatle izlesinler. Sen, seninle birlikte çalışan ilerici bir üst yöneticiyi faşistlere öldürtecek-sin, buna yardımcı olmasan bile göz yumacaksın, diyelim bu kadarı da ağır bir suçlama, bu olay karşısında sessiz kalacaksın. Ardından da tepki gösteren polisleri açığa alacaksın, tutuklayacaksın. Sonra da demokrasi güçlerinin, halkın dikkatinden kaçabileceksin öyle mi?

İşte bu mümkün değildir.

Memurlar üzerinde baskılar sürüyor

Ankara (a.a.) — Ankara Tüm-der şubesi Başkanı Musa Aydın, Memurlarla ilgili çalışma hazırlıkları yapılan yeni yasa tasarılarını eleştirmiş, «Getirilmek istenenler Mussolini İtalyası'ndaki memurlara verilen örgütlenme biçimiyle benzeştirilmek istenmektedir» demiştir.

Yeni çıkarılmak istenen yasanın, getirilecek maddelerinin tek, tek halka açıklanması, kamuoyunda tartışılmaya sunulmasını isteyen Aydın, memurlar üzerindeki varolan baskıları görmemezlikten gelen, hükümetin memurların en acil talebi olan grevli toplu sözleşmeli sendika hakkını vermesi gerektiği yerde, onlara bunu dile getirdikleri zaman olmayacak baskı ve yasaklamalar getirdiğini; bu baskı ve yasaklamaların memur emekliliği döneminde bile sürdürülmek ve siyasal faaliyette bulunmalarını engellemek istediğini belirtmiştir.

Okurlardan

Gazetenin Önemi

Gerçek gazetesi çıkışından beri sağlıklı olma özelliğini sürdürüyor. Sosyalist, devrimci içerikli günlük gazetenin yokluğu ya da yetersizliği Gerçek'le giderilmiş oldu. Her sayfa ve satırının emekçi halkımızın özlem ve istemleri ile emekçi halkımızın iktidar mücadelesini yansıtan gazetenin yaygınlaştırılıp zenginleştirilmesi devrimci görevimizdir.

Burjuva gazetelerinin alabildiğine yoğun olduğu ülkemizde emekçi halkımıza seslenecek gazetelerin az olması gelecek açısından kaygı verici bir durumdur. Emekçi halk düşmanı faşist, gerici sermayeden yana birçok gazete her bayide satılmaktadır. Sermaye sınıfının bilerek planlıyarak piyasaya sürdüğü bu gazetelerin özlem ve hedefleri bellidir. Bu gazetelere verilen her kuruş emekçi halkımızın iktidar mücadelesine vurulan darbedir. Elimizden geldiğince bu gazetelerin içeriğini halka, okuyucuya bıkmadan usanmadan anlatmalıyız.

Burjuva gazeteleri halkımızın zayıf yanlarını çok iyi bilmekte ve onları kolayca kendine bağlamaktadır. Boy boy renkli çıplak resimlerle aldatmaca kuponlar yayınlayarak gerçekte amaçlarını gizlice yürütmektedirler. Zengin olan bu gazeteler için televizyondan afişe dek reklam yapmak için para bulmak zor değildir. Fakat emekçi halkımızın yanında yer alan Gerçek gazetesinin reklamını yapmaya dahi burjuvazi izin vermemektedir.

Artık gün halkın uyanış gerçeği görme günüdür. Artık gün halkın dostunu düşmanını görme günüdür. Devrimciler, sosyalistler, emekçiler görev hepimizin görevidir. Gazetemizi köylere dek ulaştıralım. Okuyalım. okutalım.

GERÇEK gazetesine emekçi halkımızın istemleri doğrultusunda verdiği mücadelede başarılar dilerim.

Devrim Yeşilceli

EKONOMİ

Altına Hücum!

Rıdvan AKARCA

Hiç dikkat ettiniz mi? Geçen günkü gazetelerde ve televizyonda, Avrupa borsalarında altının ons'unun 600 doları aştığı belirtilmişti. O borsa denen yerdeki insanların görüntüsü, TV'de sanırım birçok kişiyi şaşırtmıştır. Binlerce insan, ellerinde telefonlar bağırıp çağırmalarla altına milyarlarca para yatırmak için yarışıyorlar. Buraya kadar neyse. Ama dün akşamki haberlerde Amerika Birleşik Devletleri'nin altını destekleme kararı almasından sonra, altın fiyatları ons başına 200 dolar düşerek 400 dolara kadar indi. Buraya kadar da evet!

Peki, altına milyarlarca dolar yatırıp bir günde 600 dolardan dörtyüz dolara inmesi sonucu ellerindeki bu altından hiç zarar etmezler mi? İşin püf noktası işte burada yatıyor. Avrupa ve ABD borsaları dünyadaki diğer ülkelerden bağımsız ve bağlantısız olsalar, ABD ve Avrupa bankerlerinin belleri kırılmıştı. Çünkü, ons başına bir gündeki iki yüz dolarlık değer kaybı milyarlarca dolarlık zarar demekti. Neden zarar derseniz, 600'e aldığını dört yüz'e satmak zorunda. Peki satmasa da beklese. Yeniden 600'ün üzerine çıktığında satsa? Mantıklı gibi gözüken bu durum da aslında doğru değil. Çünkü banker sermayesi geleceği belli olmayan bir mala (altın da olsa) bağlı kalamaz. Ama o elindeki altını da dörtyüz dolara satmaz! Ya kaça satar dersiniz? Bu o bankerlerin azgelişmiş ya da gelişmekte olan ülke ilişkilerine bağlıdır.

Dikkat ettiyseniz altın fiyatları ülkemizde de almış başını gidiyor. Arasıra duraksadığı olsa da hiçbir zaman dünya piyasalarına paralel bir dalgalanma ile düşmüyor. Yani Avrupa ve ABD piyasalarındaki artışlar ülkeye anında yansırken düşmeler uzun bir zamandan sonra ekonomide sezini ve de etkisini duyurabiliyor. Asıl anlatmak istediğimiz, konuya kısmen olsun yaklaşabildik. Peki bu durum neden böyle?

Kapitalizmin 16. yüzyıldan bu yana gelişmesinde sürekli olarak görünen «konjonktürel dalgalanmalar» onun yapısı gereğidir. Bu durum, emperyalist aşamasına varmış olan kapitalizmde «sürekli bunalım» halini alarak, gittikçe derinleşmektedir.

Ülkemizde gün geçtikçe uzayan kuyruklar, dörtnala kalkmış bir enflasyon sayısı artarak, kepanan fabrikalar, dünyada yalnız başına ülkemizde olan bir olgu değil. Aksine bütün bu olup bitenlerin nedeni, içinde bulunduğumuz kapitalist-emperyalist sistemin kendisidir. Yani Türkiye enflasyonu da, yoklukları da, ekonomik çöküntüyü de büyük ölçüde dışarıdan ithal etmektedir. Bugün Avrupa borsalarında altının ons'unun 600 doları geçtiğini duyuyoruz. Kapitalist sistemin ekonomistleri bile 450 doları aşan altın fiyatları için «Eşi görülmemiş çılgınlık» diyorlar. Doğru söylüyorlar ama, bunun önünü alacak yaptırımları da uygulamaya koyamıyorlar. IMF'lerin, Dünya Bankalarının ve kapitalist ekonominin parayla ilgili bütün kuruluşları toplandıkları Belgrat'da bu soruna acil çözüm bulmak için çaba sarfediyorlar. Ama çabalarının bir sonuç vermeyeceğini de biliyorlar. Çünkü 1930'larda ortaya çıkan benzeri durumun sonucu ancak ikinci dünya savaşı ile çözüme bağlanabilmişti.

1930'ları çok kısa olarak anımsamaya çalışırsak, ekonomide üretimde meydana gelen fazlalıklar, bunun karşısında alım gücü kalmamış illerine kadar sömürülmüş milyonlarca insan, artan stoklar, stoklar. İmha etmelerine rağmen, Keynes'e rağmen, kapasite azaltmaları, artan işsizlik daha az tüketim, sonunda okyanus ortasında, rüzgârı bitmiş yelkenli gibi kalmış kapitalist ekonomi. Hisse senedi piyasasında panik, altına hücum!

Kıymetli madenlerden olan altının çok eskiye dayanan özelliklerinden biri —servet biriktirme— aracı olması yüzünden panik dönemlerinde şiddetle istenmesi, insanların psikolojik şartlanmalarından ötürüdür. Bu psikolojik ortam, dünyada yaratıldığı gibi önlemlerini almak için de uzmanlar ve ülkeler çapında büyük çabalar harcamaktadır. Bunun sonucunda dün altının fiyatının artışı durmuş, hatta gerilemiştir. Ama ülkemizde bu psikolojik ortam sanki teşvik edilip duyuruluyor gibi bir durum göze çarpmaktadır. Bunun da nedeni vurgunu alışmış asalak sermayedarlarımızın uzun erimde kendi zararlarına olmasına rağmen, sınıf körlüğünden olsa gerek.

1979'lardaki durum üç aşağı beş yukarı buna benziyor. Teoride yapılan ufak tefek değişiklikler meselâ stagflasyon, mevcut durumu açıklayabiliyor. Ama çözüm getiremiyor! Bu olgunun çözümü kapitalist sistemin içerisinde mümkün değildir. Eğer olsaydı şimdiye kadar sistem kendi kendine aksamayı düzeltebilirdi. Tıpkı kendi sonunu kendi eliyle hazırlayan, fakat bir türlü kendini yok etmeyen toplumsal sistemler gibi kapitalizm de kendi mezar kazıyıcısını, yani işçi sınıfını yaratmıştır ve onun kendisini yok etmesini beklemektedir.

ABD İran'a yeniden silah veriyor

- İran uçakları Amerika'dan yedek parça taşıyor.
- İran'da tüm gösteri, yürüyüş ve toplantılar yasaklandı.

Devrim öncesi sıcak mücadele esnasında, yükselen anti-emperyalist talepler, halk güçlerinin birliğini sağlayan temel etkendi. Oysa şimdi, ABD İran'a silah satışını tekrar başlatıyor!

Londra — İş çevrelerine yakınlığı ile bilinen 'Financial Times' gazetesi, ABD'nin, İran Hava Kuvvetlerine yeniden askeri araç vermeye başladığını ileri sürmüştür.

İngiliz gazetesine göre, İran Hava Kuvvetlerine ait uçakların Mardrit askeri havaalanında mola vererek 10 günden beri yeniden ABD ile İran arasında gidip gelmeye başlamıştır. 8 aylık bir aradan sonra İran uçakları, Amerika'dan helikopter ve uçakları için yedek parça taşımaktadır.

Geçtiğimiz günlerde İran Dışişleri Bakanı Yazdi, bir açıklama yaparak, ABD'nin yedek parça vermemesi halinde aralarındaki anlaşmaları bozarak başka ülkelerden silah alacaklarını bildirmişti. Elinde kullanılmamış çeşitli malzeme bulunan ABD'nin, bu açıklama üzerine tavrını değiştirerek yedek parça vermeye başlaması, çeşitli çevrelerce ABD'nin en yoğun silah ticareti yaptığı ülkeyi kaybetmek istemediği şeklinde yorumlanmaktadır. Gazete ayrıca, Şah rejimi sırasında ısmarlanan 4 spruan destroyeri'nin teslimi sırasında ortaya çıkan son parasal güçlüğün de Amerikan Senatosu'nun onayı ile ortadan kalktığını belirtmiştir.

Öte yandan, İran ordusunu güçlendirme çabaları yoğunlaşırken, İran'da özel izinler dışındaki tüm gösteri, yürüyüş ve toplantıların yasak landığı bildirilmektedir. İran hükümeti yaptığı açıklamada, izinsiz gösteri yapmakta ısrar edenler hakkında kesin tavır alacağını açıklamıştır.

Geçtiğimiz hafta, hükümet binası ve Çalışma Bakanlığı önünde yapılan işsizliği protesto gösterilerinden sonra, Başbakan Yardımcısı ve hükümet sözcüsü Sadık Tabtabay, «karşı devrimcilerin» bu olaylardan sorumlu olduğunu açıklamıştır.

Tabtabay, hükümetin ülkedeki işsizlik sorununun bilincinde olduğunu, ancak bazı çevrelerin işsiz sayısının 3,4 milyona ulaştığı yolundaki iddialarının devrik rejimin ajanları tarafından hazırlanan propagandanın ürünü olduğunu öne sürmüştür.

Yunanistan ile SSCB : Kıbrıs'ın bağımsızlık ve bağlantısızlığına saygı gösterilmelidir

Moskova (a.a.) — Sovyetler Birliği ile Yunanistan, Kıbrıs'ın bağımsızlık ve bağlantısızlığına saygı gösterilmesini, ayrıca Kıbrıs konusundaki Birleşmiş Milletler kararlarının uygulanmasını istemişlerdir.

Yunan'stan Başbakanı K. Karamanlis'in Sovyetler Birliği'ne yaptığı ziyaret sonunda yayınlanan ortak bildiride, Kıbrıs sorununun Doğu Akdeniz'de barış ve güvenliği tehdit ettiği öne sürülmekte, bu anlaşmazlık odaklarının kaldırılması istenmektedir.

Ortak bildiride, Yunanistan ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerin son yıllarda kaydedeğer gelişme gösterdiği belirtilmekte ve bu sürecin devam ettirilmesi'n kararlaştırıldığı ifade edilmektedir.

Yunanistan Başbakanı Karamanlis, Moskova'da bulunduğu süre içinde Başkan Leonid Brejnev ve Başbakan Aleksi Kosigin ile görüşmüş ve Yunanistan ile Sovyetler Birliği arasındaki siyasal, ekonomik, kültürel, bilimsel ve teknik işbirliğinin geliştirilmesi konuları üzerinde görüş alış-verişinde bulunmuştur.

Karamanlis, Sovyetler Birliği'nden sonra Macaristan ve Çekoslovakya'yı da ziyaret edecektir.

Pakistan'da seçimler erteleniyor

Kıraçi (a.a.) — Pakistan'da 17 Kasım'da yapılması beklenen genel seçimlerin yi sonuna ertelenebileceği açıklanmıştır. Günlük «Jang» gazetesinde yayınlanan habere göre Ziya-ül-Hak'ın seçimlerin selameti bakımından erteleme kararını önümüzdeki günlerde kamuoyuna duyuracağı bildirilmiştir.

Pakistan hükümet haber ajansının yaptığı açıklamada baş kente gelen birçok delegenin, büyük partilerin seçimlere katılmamalarının kötü sonuçlar doğuracağını, bu durumda adil bir seçim yapılamayacağını, 17 Kasım'dan sonra kurulacak zayıf bir hükümetin dış baskılara dayanamayacağını Ziya-ül-Hak'a söyledikleri bildirilmiştir. Aynı bildiride delegelerin seçimlerin ertelenmesi ve kayıt sistemine yeni ve olumlu maddelerin konulmasını istedikleri de yeralmıştır.

B.İrdiği gibi, Ziya-ül-Hak 17 Kasım'da genel seçimlerin yapılmasına karar vermiş ve seçimlere katılmak isteyen partilerin kayıt olmaları için şart koşan bir kanun çıkarmıştı. Aralarında Butto'nun partisinin de bulunduğu bir çok parti bu kararı protesto için kayıt yaptırmamışlardı. Bunun üzerine Ziya-ül-Hak kayıt yaptırmayan partilerin kesinlikle seçimlere katılamayacağını açıklamıştı.

«Herkese iş, işsizliğe son», Japon işçilerinin 1979 baharında yaptıkları gösterilerin önde gelen sloganıydı.

Japonya'da bugün genel seçimler yapılıyor

Tokyo (a.a.) — Japonya'da bugün yapılacak genel seçimlerde iktidardaki liberal demokratların kazanacağına kesin gözü ile bakılmaktadır. Ülkenin en büyük muhalefet partisi olan Sosyalist Partisi, seçimler için hükümet kurmaya yetecek kadar aday göstermemiştir. 511 üyeli Parlamentoda Liberal Demokratlar 321, Sosyalistler ise 157 üyeliğe sahiptirler.

Kamuoyu yoklamalarına göre 2. Dünya Savaşı'ndan sonra yapılacak 13'üncü Japon genel seçimlerinde oy veren seçmen sayısında büyük bir artış beklenmektedir. Siyasal gözlemciler 56 milyon seçmenden %70'inin oy vereceğini öngörmektedirler. Liberal Demokrat Parti ve muhalefetteki altı parti seçimler için yaklaşık 900 aday göstermişlerdir.

Nikaragua'da devrimin bilançosu

Nikaragua'da Somoza çeteleri sivil halkı vahşice katletmişti.

Meksiko (a.a) — B.M. Meksika Bürosu'nun bildirdiğine göre 1978 Eylül ile 1979 Temmuz'u arasında Nikaragua devrimi 35.000 kişinin ölümüne, 40.000 çocuğun da yetim kalmasına neden olmuştur.

Bildiride açıklandığına göre, son günlerde ölenlerin % 80'ini bombardımandan kaçamayan genellikle kadın, çocuk ve yaşlıların bulunduğu sivil halk oluşturmaktadır. 80.000 - 110.000 dolayında yaralı, 40.000 - 50.000 dolayında sürekli tıbbi bakıma ihtiyacı olan insanın bulunduğu kaydedilen bildiriye göre komşu ülkelere sığınan Nikaragualılardan 80.000'i Kosta Rika, 50.000'i ise Honduras'ta bulunmaktadır.

B.M. Bürosu 150.000'i 15 yaşından küçük milyonlarca insanın ciddi beslenme sorunları ile karşı karşıya bulunduğunu, 150.000 Nikaragualı'nın da evini terketmiş olduğunu belirtmiştir.

27 ülkenin sanayi bakanları ve diğer delegelerin katılımı ile yapılan gelişmekte olan ülkeler sanayi bakanları, yuvarlak masa toplantısı sona erdi.

Gelişmekte olan ülkeler arasında işbirliği

- Gelişmekte olan ülkeler Sanayi Bakanları yuvarlak masa toplantısı sonuçlandı

İstanbul (a.a.) — İstanbul'da 1 Ekim Pazartesi gününden bu yana süren «Gelişmekte olan Ülkeler Sanayi Bakanları Yuvarlak Masa Toplantısı» sonuçlandı. Toplantıda gelişmekte olan ülkelerin sınai alanda uzmanlık, danışmanlık, ortak sınai yatırım ve eğitim olanaklarını birlikte kullanabilmeleri için politik önlemlerin alınması kararlaştırılmıştır.

Edinilen bilgiye göre, toplantıda, Türkiye'nin önerisi olan sınai becerinin geliştirilmesinin önem taşıdığı ve kimi ülkelerde bu alanda birikim sağlanması için gelişmekte olan ülkelerin sınai uzmanlık ve danışmanlık kuruluşlarının ve olanaklarının dökümünü yapmaları ve öteki gelişmekte olan ülkelere tahsis etmeleri de benimsenmiştir.

Toplantıda alınan kararlara ilişkin açıklamada daha sonra özetle şöyle denilmiştir:

«Gelişmekte olan ülkelerde mevcut sınai kapasitenin kullanımını kolaylaştırmak amacı ile UNIDO'nun, ilgili hükümetlerle işbirliği yapması, bu ülkelerin kendi aralarındaki ticaretin geliştirilmesi için ekonomik ve sınai politikaları arasında uyum sağlanması gerekmektedir.

Gelişmekte olan ülkeler arasında teknolojik işbirliğine ve üniversiteler ile öteki eğitim kuruluşları sanayi işbirliğine öncelik verilmelidir.»

SSCB'de toplu proğramlara ağırlık veriliyor

Çağdaş toplumsal üretimin, ekonomik ilişkiler sisteminin daha gelişkinlik kazanması, ekonominin ulaştığı boyutlar ve dinamizm, Sovyetler Birliği'nde planlama ve yönetim için yeni yöntemlerin araştırılması ve uygulanmasını gerekli kılmaktadır.

Beş yıllık planı önümüzdeki 10-20 yıllık bir perspektife göre hazırlarken, Sovyet uzmanları yalnızca varılan üretim düzeyinin yükseltilmesi ve konulan bazların geçilmesini mümkün kılmayı değil; aynı zamanda devletin stratejik hedeflerinin gerekli kıldığı hacimlara ulaşılmasını —diğer bir deyişle halkın yaşama düzeyinin daha da yükseltilmesini— gözönünde bulunduruyorlar. Diğer bir deyişle plan yalnızca yapılabilecek olana değil, yapılması gerekene yönelik.

Karmaşık sorunların tam bir bütünlük içerisinde çözümlenmesi için, tüm ekonomi dallarının seferber edilmesi gereği gözönünde tutularak, ülkenin tüm bölgelerinin kaynaklarını biraraya getirecek genel toplu programlara başvuruluyor.

Perspektif planların içerisinde bu programlar üç grup halinde yeralıyor: a) toplumsal-ekonomik planlar, b) bilimsel-araştırma alanlarını içine alanlar, c) bölgesel-üretim komplekslerinin geliştirilmesini amaçlayanlar.

Programlı yöntemin uygulanması Sovyetler Birliği'nde yeni sayılmaz. Sovyet iktidarının ilk yılında hazırlanan GOELRO (eleştrikleştirilme planı), 1930 yıllarında kurulan metalürji-Ural-Kuznetsk kompleksi, Volga dolaylarında petrol yataklarının işlenmesi gibi sorunlarda çözüm için programlara başvurulmuştu. Uzay araştırmaları dizisi, RSFSC'nin Avrupa kesiminin tarım ekonomisinin yeniden ele alınışı vb. bugün uygulanan toplu programlara örnektir. Bunlar bir yandan perspektifli planlara alınırken diğer yandan kendine özgü planların hareket noktasını oluşturmaktadırlar.

1981-85 yılı plan ve projelerinin yanısıra 1990 yılına kadar olan sürede beş somut genel devlet toplu programı hazırlanıyor:

1 — Halk tüketim mallarının yeni türlerinin üretiminin artışı,
2 — El emeğinin uygulanmasının kısıtlanması,
3 — Yakıt tasarrufu,
4 — Maden tasarrufu,
5 — Baykal-Amur ana hattı boyunca bölgelerin ekonomik yönden kaynaşması.

KISA... KISA...

- ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, ABC televizyonuna yaptığı açıklamada, ülkesinin Çin'e silah satmayacağını bildirmiştir. «New York Times» gazetesinde, Çin'e silah satışı konusunda Pentagon'da gizli bir rapor hazırlandığı yolunda yayınlanan bir haber üzerine bu açıklamayı yapan Vance, Çin'e silah satma konusunda hükümetinin siyasetinde bir değişiklik olmadığını ve olamayacağını öne sürmüştür.

- İspanya'da 50.000 tren işçisinin greve gitmesi ile ülkede tüm tren seferleri aksamıştır. Tren işçileri, işçi ve İşveren arasında imzalanan sözleşme uyarınca daha fazla işçinin işe alınması ve ücretinin artırılması için direnişe geçmişlerdir. İşçiler ayrıca, asgari geçim indiriminde yeni ayarlamalar yapılmasını istemişlerdir.

Güney Amerika'nın hareketlenen ülkesi Arjantin'de işçi sınıfının bugünkü durumu nedir?

2

Arjantin'de işçi sınıfı hareketinin başlıca okulu, emekçi talepleri için verilen mücadelelerin örgütleyicisi, sendikalardır. Sendikalar, işçi sınıfı hareketinin birlik ve bağımsızlık mücadelesine girmişlerdir. Yüksek bilinç düzeyindeki sendikalı işçilerin, çeşitli siyasi eğilimlere sahip olsalar da bir çok sendika yöneticisinin zekâsı ve direngenliği sayesinde Arjantin sendikal hareketi, kendisine karşı düzenlenen bütün komplolara rağmen, yapısını korumayı bilmiştir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi peroncu emekçiler, komünistlerin yanı başında uzun soluklu mücadele yolundan geçtiler. Artık AKP'nin ne istediğini biliyorlar, programını ve siyasi çizgisini gayet iyi değerlendirebiliyorlar. Emperyalistleri kızdıran ve korkutan işte budur. İşçi mahallelerinde, şirketlerde karışıklıklar çıkarmaya çalışmaları bundandır.

AKP, birleşmeleri ve politika sahnesinde baş role sahip olduklarını kanıtlamaları için, kitlelere elinden gelen her türlü yardımı yapıyor. AKP, gerici saldırılara, uluslararası tekellerin beslediği bir tür 'pinochet'ciliğe karşı sadece savunma durumunda kalınmaması gerektiğini biliyor

İşte bu yüzden partinin görevi asla basit değil. Gericilik, işçi sınıfını demokrasi ve siyasal özgürlükler mücadelesinden saptırmak için sürekli çaba harcıyor. Komünist partisi de, yargısız zindanlara atılmış binlerce kişinin özgürlüğü için, tutuklanan binlerce insanın yaşamasını sağlamak için, işçi ve halk hareketinin daha yüksek düzeyde sürdürülmesi amacını güdüyor.

Emperyalizm ve gericilik, AKP'nin halk kitlelerinin yönetici gücü olmasını engellemek için elinden gelen her şeyi yapıyor. Durmaksızın yenilenen siyasi ve polisiye provakasyon yöntemlerine başvuruyor. Dolayısıyla Arjantin Komünist Partisi zor koşullarda çalışmasını sürdürüyor; gittikçe büyüyen devrimci yürekliliği göstermek, yeni kadrolar oluşturmak, onları komünizm dâvasına ve partiye sadakatla bağlı, sağlam düşünceye göre eğitmek zorunda. Yeni ve genç kadroların, AKP'nin sınıf düşmanlarına karşı devrimci tavır ve kahramanlık örnekleri veren üyelerini tanımaları gerekiyor.

Son yıllarda AKP'ye kaydolan üyelerin toplumsal bileşimi incelendiğinde görülür ki, üyelerin yüzde 70'ini ücretliler ve bunların da yarısını işçiler oluşturmaktadır. Büyük şirketlerde ve sendikalarda parti örgütlerinin güçlendirilmesine özel bir önem verilmektedir.

Partiye yeni üye kazandırılması için harcanan çabalar sonunda büyük başarı sağlanmıştır. Yeni üyelerin yaklaşık yüzde 80'i eskiden peroncu olan genç işçilerdir. Parti, özellikle büyük sanayi merkezlerinde durumunu alabildiğine güçlendirmiş bulunmaktadır. Bu da AKP'nin tüm ülkede büyük etkinliğe sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Bilinç düzeyi yüksek işçiler biliyorlar ki AKP, Arjantin işçi sınıfının ve halkının en örgütlü ve en bilinçli müfrezesidir ve aynı zamanda, dünya devrimci, ilerici ve özgürlükçü hareketinin güçlü bir bileşenidir.

Cuntanın başı Videla. Yükselen toplumsal muhalefet karşısında cunta çatırdıyor.

Kuruluşundan bu yana geçen 60 yıl içinde AKP, alabildiğine farklı koşullar altında çalışmalarını sürdürdü. Kimi zaman illegal ve baskılar altında oldu. Ama daima kitlelerle bağlarını yaygınlaştırma çabasını gösterdi, kitlelerin desteğinden yararlandı ve onu halktan koparmak isteyen gericiliğe asla fırsat vermedi.

Demokratik ve halkçı niteliğe sahip işçi hareketi şimdi yeni bir atılım içindedir. İnsan haklarına saygı için, kitlelerin hayati talepleri için verilen mücadele güçlenmekte ve genişlemektedir. Ülkedeki güncel duruma olumlu ve emekçilerden yana bir çözüm bulmak için Pinochet özentisi yönetimi yıkmak ve yeniden demokrasiyi kurmaktan başka yol yoktur. Bu gerçek, her geçen gün daha da açık ve inandırıcı biçimde kanıtlanmaktadır.

Bitti

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

Yakınmalar

Kerim KORCAN

Görmedin mi sanki yokuşu aşağı ağır ağır inişimi? İnerken durup durup belimi tutuşumu? Hani abey hasta beygirler vardır, hani yıllarca arabaya koşulmuş, tıpkı tıpkısına biz de onlara dönmüşüz işte. Tıpkı onlarınki gibi dağlarda, kırlarda kalacak ölülerimiz. Şu var ki şimdilerde beygir ölülerini kırda bayırda bırakmıyorlar. Bir alıp götürenler var onları. Peki, bizim ölülerimizi de alacaklar mı, hiç ummam, bizler beygir değiliz ki? Acıdır ama söyleyeyim bey, bizler artık iyi şeyler düşünemiyoruz. Kendimiz için düşünemiyoruz, çevremiz için düşünemiyoruz. Garip geldik, garip gideceğiz şu dünyadan. Fakir doğduk yırtık çaputlar üstüne her taraf kan, ama insanın ki yorgun öleceğiz. Demokrasi icadoldu, bu işler böyle oldu.

Kimileri de diyorlar ki: Nankörlük etme, bozgunculuk yapma, haline şükret. Edelim, şükredelim, ama siz söyleyin nasıl edelim? Hadi diyelim, herkesin içine ateş atmak, gönlüne ağı dökmek olmaz. Ama siz benimle beraber mi çektiniz bu hayatın arabasını. Siz mi yaptınız dört beş sene süren askerlikleri? Ulan fırınların önüne dizildiğimiz zaman karne ekmeği almak için, siz şimdi nasıl hat verenler o zaman neredeydiniz? Üç kuruş asker maaşı almak için zavallı kadınların sırada ellenmedik yerleri kalmıyordu. Şimdi herkes doğrucu kesildi, işler böyle oldu.

Babam derdi ki: Oğlum rey atmaya gitme. Oğlum beylik çeşmeden su içme. Oğlum devlet ağacının gölgesinde oturma. Oğlum bu demokrasi beyler paşalar oyunudur. Oğlum bu demir tekerlekli araba seni de çiğner geçer.

Rey sandığı iğneli bir fıçıdır. İçine yatırıp yuvarlarlar, akan kanlarını hep haramiler içer. Oğlum bu beylik yapıların saçak altında durma, başına bir taş düşer. Ulan cebinde beş paran yok. Okuman yazman yok. Parasız adamı sandık bile sevmez. Zengin arabasını dağdan aşırır, fıkara düz yolda şaşırır. Oğlum bu Karamanın koyunu, sonra çıkar oyunu. Sandığa fakir atıyorsun, içinden zengin çıkıyor. Oğlum bu ağaların beylerin oyunu, dirliği düzeni yıkıyor. Ben diyorum ki, demokrasi icadoldu, bu işler böyle oldu.

Heyyy gözünü aç, yağlara zehir katıyorlar emmi! Beleler hasta kuzular gibi sapır sırpır dökülürken, ilaçları saklayıp karaborsada satıyorlar. Götümüz açıkta kalacak, elbiselerin yanına varılamıyor. Ben diyem sana yaşmanın zamanı geçti. At alan, yalan dolan dağları aştı. Şoför Mahmud'un kızı kaçtı, bir aydır haber yok. Hasibe hanımın oğlu kayıp nerde olduğunu bilen yok.

Polise gidecek yüzümüz de kalmadı, heriflerin yüzleri çatkın. Eskiden onlar döğerlerdi, söğerlerdi hiç soran bile olmazdı, ne yapıyorsunuz? diye. Tabii ne de olsa asayiş kuvveti, güvenlik görevlisi. Sonra, zaten sopa bize adan yadigardır. Şimdi de bir takımları polise silah çekmeye durmasın mı? Vay gidi namussuzlar! İpsizin biri altmışlık bir kadının uçkuruna el atmış! Hele siz bu ahlaksıza bakın? Hocalar, dudakları kıpırtılı, baktılar baktılar gökyüzüne, dediler ey müslümanlar, kıyamet günü yakın! Demokrasi icadoldu, bu işler böyle oldu.

Mahallenin bekçisi diyor ki: Allah var, aylardır ben buradan geçmedim. Çünkü efendim zamanlar bozuldu. Kim hırsız, kim hırlı, hiç belli değil. Dünkü berduş bildiklerimiz bugün Karun oldu. Bazan kafam bozuluyor. Şaştım diyor ki, dal, hırsızdan evvel sen al. Bekçiliğimizi farzınca yapamıyorsak, ortalığı bu hale koyanlar utansın. Kim suçlu, kim güçlü artık onu siz bulun. Beni arasanız, hani şöyle bir lat etmek için, her zaman için istasyonun yanındaki fırına gelin. Orası sıcaktır, biraz laflarız. Gerekirse uyukların. Demokrasi icadoldu, bu işler böyle oldu.

Biliyorsun abey be, bu işler şartlı şurtlu. Geçen gün bizim bakkala uğradım, baktım ki o da dertli. Ona almış, yüze satmış, ticaret serbest değil mi? Gelin bunun bir ortası bulun dedi, bulalım, yani şimdi güpgüzel hürriyetlerimizden geçip komünist mi olalım? Ben bu milleti adam edemedim kardaşım, söyleyin Allah İllah aşkına, kim kimi aldatmış, kimin gırtlağını sıkmışız? Yüzüme gülerek arkadan atmasın kolay. Ben mi açtım sana veresiyeyi a düdük? Sen gelip yalvarmadın mı? Beni onun bunun üç beş kuruşuna tamah eder mi sanıyorsun? Ulan sen hayatında iki yumurtanın hesabını tuttun mu a deyyus? Ulan bir islâmız be, ulan bir insanız be! Deftere fazla yazdıysam unutkanlığımdan. İşlerine gelmiyorsa almasınlar efendim? Demokrasi icadoldu, bu işler de böyle oldu.

Epeyce başını ağrıttık, şimdi sen söyle abey be? Ben konuştum sen sustun. Bıyık altından gülerek, uzaktan uzaktan beni kestin. Ama, bak şimdi akşam oldu. Yağlı bir beygir gibi yorgunum, Allah aşkına bağışla. Tekmil umutsuzluklar geldi içime doldu. Kara kara şeyler düşünmem, kurmam bundan. Biliyorum dediklerime he demedin sen. Böyle boş kovan gibi dar dar ötmekten ne çıkar.

Zaten demokrasiyi bir düzen ve desise üstüne kurmuş bu herifler. Zaten hiç bir zaman ciddiye almamışlar. Çıkardığımız sonuçlarla onlara yardımcı olmayalım, diyorsun sen. Gözlerimizi dört açalım. Yalancıların, talancıların içine korku saçalım. Sandık başına gidelim, bu bir hak davasına dönüşsün. İşçilerin bayrağı altında sandık başlarına gidelim, halkımızın oylarını bizler alalım, böyle mi abey? Gözlerine kurban olurum...

KAPİTALİST KENT OLGUSU (2)

Kent Olgusunu Tanımak - Kavramak - Tartışmak

Haydar KARABEY

Kent olgusu, günlük kent sorunları batağında yakınılan çıkmazların kaynağına inilerek aydınlatılması gereken dev bir gerçek. Kentlinin ilk karşılaştığı göstergesi, fiziksel çevrenin kullanılmasında görülen dengesizlikler, haksızlıklar.

Ancak, gerçek çözüme varabilmek için kent denen, gözlenebilen, içinde yaşanan maddesel gerçeğin onu oluşturan öğelerin ayrıştırılması ve çözümlenmesiyle ne türden ilişkilerin bir ifadesi ve maddesel yansıması olduğu araştırılmalı. Bu kent mekanının yaşamla ilişkisi, onu yaşayanlarla karşılıklı etkileşimi ortaya konmalı. Üç boyutun ardındaki gerçeklerin tanıtlanması yapıldıktan sonra, ilişkilerin vurgulayıcı bir göstergesi olan kent toprağı üzerinde irdelenmeleri yapılmalı.

Kentlerimizin durumunu yansıtan, günümüzden geleceğe doğru büyüyerek yaygınlaşan kent sorunsalını ele alıp temelindeki nedenleri ve çıkış yollarını araştıran her yaklaşım, kent olgusunun temelinde ekonomi-politik sorunsalına dayanacaktır.

Ekonomi-politik bilimin getireceği veriler ve tarihin doğru bir yorumlaması gösteriyor ki: temel ilişkiler dizgesi bugünkü şekilde kaldıkça, büyüme, varsıllaşma, ülkemiz kentlerinde de özlenen sağlıklı ortamın oluşmasına yetmeyecektir.

Bugün tüm toplum yararına toplum tarafından oluşturulmamış üretim-yönetim dizgelerinin kentlerinde görülen hastalıkların, ülkemizde kat kat varolması görünüşte genellikle yoksulluğa, ilgisizliğe bağlanmaktadır. Ancak: genelde, «kapitalizmin, toplum açısından sağlıklı bir çevre oluşturamadığı» üzerinde birleşilen, kanıtlanmış bir gerçektir:

KAPİTALİST KENT BİR KÂR KENTTİR

«Kentin, 'tarım dışı ekonomik uğraşların önem kazandığı bir üretim ve dağıtım merkezi' olarak tanımlandığı düşünülür ve çağdaş kentin, kapitalistleşme sürecinin bir ürünü olduğu hesaba katılırsa: kârın ya da kazancın, kent sözcüğü ile birleştirilmesinde olağan dışı bir durum olmadığı anlaşılır... Kuşku yok ki kent, iktisadi bir olgudur. Bu niteliği ile, kâr maksimizasyonu, onun başlıca hedefleri arasındadır. Kentte, türlü etmenler kazanç yaratır ve kâr maksimizasyonuna etkide bulunurlar. İktisadi uğraşlardan hepsi, kentte, kırsal alanlardan ve küçük kentlerden daha fazla verim sağlar. Normal koşullar altında kentleşme olgusu, kâr-kentte yaratılan değerlerin yüksekliğine dayanır. Nüfus, kırsal alanlardan kente bu nedenle göç eder. Her türlü iktisadi uğraşlar, finans, sigorta ve reklam kurumları, ulaşım, haberleşme, araştırma ve kültür olanakları, kâr-kentlerde yoğunlaşır. Kâr-kentler, büyük tüketim merkezleridir. Nüfus artışı ve yoğunlaşması, tüketim eğilimlerini kamçılayarak, kazanç artışına yardımcı olur...» (R. Keleş)

KÂR-KENT OLGUSU, çağımız kapitalist kentinin kaçınılmaz yazgısı olan metropolleşme yönünden oluşturduğu karmaşık, yaşanılmaz düzenin ta kendisidir. Kâr-kent sözcüğü, kapitalist kentin kendi doğasında var olan çelişkileri, tümel bir değerlendirme içinde belirleyen bir yaklaşımın anlatısıdır.

Görüldüğü gibi kent olgusunun belirleyicilerini ararken, yaşamın temel öğelerini, ekonomik ve toplumsal ilişkileri irdelemek kaçınılmaz oluyor. Böyle bir irdeleme; verilerini, kanıtlarını tarihte, kentlerin evriminin tarihsel süreçlerde incelenmesinde bulacaktır.

Bu yönde bir inceleme sonunda, çağdaş kent kargaşasının tarihsel süreçte bir gereklik olduğu, eytişimsel evrimin (diyalektik gelişmenin) kaçınılmaz bir 'karşı tez' basamağı olduğu ileri sürülebilir. İçeriğinde kendi çöküşünün çelişkilerini barındıran çağdaş kapitalist kentin dağılarak, evrimin yeni bir basamağında yeni bir düzen dengesinin doğacağı söylenebilir. Ancak konuyu soyut düşünsel düzlemden kurtarmak için olguyu ülkemiz zaman ve mekân somutunda değerlendirmek gereği vardır. İnsanın, toplumun, çevrenin çöküşüne ve mutsuzluğuna karşı bir evrim, hele her türlü varsıllığın ve yoksulluğun böylesine dengesiz dağılımını arttıran bir evrim daha uzun süre yaşanamaz.

Burada ülkemiz örneğinde bir çok kez yinelenerek kent olgusunun tüm çelişkileri, rahatsızlıkları ortaya konurken 'kente karşı' bir tutum söz konusu değildir. Ortaya konulmak istenen, konusunun, ağır sorumluluğun bilincine varmış, özünü yakalamış, «gerçekten bilimsel bir şehirciliğin» doğması gereğidir.

Çağımızda yaşanan en vurgulayıcı olaydan kalkınarak kitleleri, toplumbilimin, tarihsel gerçeklerin ve geleceğin gösterdiği yolda uyarmak görevi gibi ciddi bir sorumluluk ve önemli bir fırsat şehirciliği beklemektedir.

Bu sorumluluğun yerine getirilebilmesi ise artık yaygın kitlelerin kentin oyununa gelmemesine kent oyununda bilinçli ve etkin yerlerini almalarına dayalıdır. İlk hedef budur...

TEMEL ÜRETİM İLİŞKİLERİ IŞIĞINDA KENTLİ KİTLELERİN KONUMU

Yaşadığımız çağın etkin özelliği anaparanın hızlı bir akımla evrensel odak noktalarında birikmesidir. Bu gelişme üretimin teknolojik ve toplumsal evrimi sonucunda oluşmakta

Anaparanın iç gelişmesi (birikim, rekabet, kâr oranlarının yükselmesi) gelişen emekçi hareketleri (örgütlenme, çoğalma, bilgilenme)nin anaparasal kuralları zorlaması sonucunda, yeni üretim biçimi örgütlenmelerine gidildi:

- El emeğiyle fikir emeğinin yalıtılması,
- Nitelikli el emeği ile fikir emeğinin üretim için kaçınılmaz kısmının «kazanılması» (sendikal oyun, ücret artırımı, toplumsal statü, katılım)
- Ücretli, nitelikli el emeğinin sürekli devingen, göçebe, güvencesiz şekilde tutulması.

Bu ilginç taktiğin mekansal sonuçları işte kapitalist kentin çevresinde uzanan gecekondu mahallelerinde belgelenir.

Sorun karşısında, artık politik çözümler aramanın zamanı gelmiştir.

Bugünedek genellikle soyut düzeyde iki grup çözüm önerisinin öne sürüldüğü görülüyor.

a) Politik güçlerin sorumluluklar duyarak, konuya bir politik reform çerçevesi içinde yaklaşmaları.

b) Ütopya modellere kadar varabilecek şehircilik projeleri bulunup uygulanması. Örneğin, toplumun uygun kent yapıları gibi saf teknokrat önerileri.

Ancak bu savlara karşı yeni bir seçenek, sosyo-politik düzeyde doğmuştur. Süreci yaşayan kitlelerin olguyu büyük çapta yön verecekleri; özellikle «Kentlilik hakkı» çerçevesinde, yeni oluşan kentli toplum türünün, «çalışma, eğitim, kültür, yenilenme, barınma koşullarıyla yönlendirecekleri kentlilik hakkına kendilerine yeni bir çevre kuracakları toplumsal dönüşümün sağlanması» bu savın, kısaca sosyalist kentin özüdür.

Devam edecek

Hitler'in Yükselişi Engellenebilirdi

Zekiye AYDIN

Devlet Tiyatrolarının 1. bölüm programında bu yıl «Artur Oui'nin Engellenebilir Yükselişi» de var. Olmalı. Özellikle Brecht'in bu oyunu bugünlerde olmalı. Hitler nasıl yükselebilmiş, öğrenilmeli. Öğrenebilmeli ki, MHP'nin ya Türkeş'in azgınlaşması da önlenebilir olsun. Hiç değilse bunun mümkün olduğu bilincine varılsın.

Brecht «Artur Oui'nin Yükselişi»nde faşizmin anatomisine eğilmiş. Mesajı «siyasal» değil. Siyasalı yaratan gerçeğin tüm boyutu mesaj haline getirilmiş. Ama yazım, yine de, faşizmin önlenebilir olduğunu gösteren yanlarıyla öne çıkarılıp düşünülmemiş.

Brecht oyunda mekan olarak ABD'yi seçmiş. Halbuki Hitler, Almanya'da yükselmiştir. Amerika'da Hitler kompozisyonu çizmek de nereden aklına gelmiş?

1929 - 1932 ekonomik krizi Amerika'da başladı. Dünyaya buradan yayıldı. Yayıldı ama, ilk ağır darbeyi kapitalizmin metropollerine vurdu. Amerika, İngiltere, Almanya ve Fransa... Ekonomik krizin metropol ülkeler dışına taşırılması, sistemin içindeki geri ülkelere aktarılması gerekiyordu. Bunun bilinen bir tek aracı vardı: Savaş!

İşte, Hitler'in yükselişi de, Krizin tahribatını yapıp kabuğuna çekildiği döneme rastladı. Savaşa doğru tırmandı. İkinci Dünya Savaşı metropoller rahatladı. Hitler faşizmi, ABD'den yola çıkıp dünyayı kana bulayan emperyalist krizin dindirilmesinde bir araç oldu. Bu nedenle. Hitler'in yükselişinin Amerika mekânında da anlaşılır, üstelik daha iyi anlaşılır bir yanı vardır.

Kapitalizmi bu derin krizden savaş kurtardı. Burjuva iktisadı, hâlâ da «Keynes kurtardı» demekte yarar görür. Savaşın sorumsu olduğunu gizlemek için bu yola başvurur. Ama Brecht, böyle olmadığını göstermek için kendi yolunu seçmiş.

Karnabahar tüccarları kriz içindedirler. Kredi peşindedirler. Devlet «sınıflar üstü» olduğunu kanıtlamalıdır. Devletin direnci olursa bu da yeni metodlarla kırılabilir. Yeni insanlar yaratmak gerek. Yaratılır. Kan ve barut gerek, bulunur. Parlamento «yaklaşık» yakılır. Bıyık traşı, konuşma ve yürüme talimleriyle sermayenin palyaçoları «politikleştirilir». Yükseliş tamamlandığında «uzun bıçaklar gecesi» yaşanır. Artık önü açılmıştır. Artur Oui'nin, yani Hitler'in.

Ancak Hitler'i yükseltenler de altında kaldılar, yükselişi karşısında direnmeyi bilemeyenler de.

Hitler'in dört dörtlük kopyası olan Türkeş de bugün aynı yoldan tırmanma çabası içindedir. Yükselişine yardım edenler, göz yumanlar, bugün de aynı. Ama hatalarının da aynı olması gerekmez.

İşte bunun için, «Artur Oui'nin Engellenebilir Yükselişi» türünden oyunları üstüste seyretmek ve sorunumuz için yorumlamak gerekir.

Radyo TV

TRT—1

17.55 Haberler — 18.03 Seçim Konuşmaları (1) Sosyalist Devrim Partisi — 18.16 (2) Türkiye İşçi Partisi — 18.29 (3) Cumhuriyetçi Güven Partisi — 18.42 (4) Cumhuriyet Halk Partisi — 18.55 (5) Türkiye Birlik Partisi — 19.08 (6) Milli Selamet Partisi — 19.21 (7) Adalet Partisi — 19.34 (8) Milliyetçi Hareket Partisi — 19.47 (9) Türkiye Sosyalist İşçi Partisi — 20.00 Sanat Müziği ve Halk Müziği : Solistler Kadri Şarman ve Yüksel Alpdoğan — 20.30 Haberler — 21.15 Saz Eserleri — 21.20 Bugünün Kadını Helen : Dizinin 10. bölümü yayınlanacak — 22.05 Yaşlılar (Belgesel) — 22.55 Haberler.

TRT—2

05.00 Açılış — 06.02 Günaydın — 07.20 Köye Haberler — 07.30 Haberler — 09.00 Haberler — 09.30 Solistler Geçidi — 10.02 Tatil Sabahı — 12.02 Radyo Tiyatrosu — 13.00 Haberler — 13.20 Hafif Müzik — 15.15 Şarkılar — 16.05 Enstrümantal Hafif Müzik — 16.30 Spor Magazin — 17.50 - 19.57 Seçim Konuşmaları — 20.30 Haberler — 21.00 Hafif Müzik — 21.30 Spor Dergisi — 22.30 Sizin Seçtikleriniz — 23.00 Haberler — 23.10 - 01.00 Bölgesel Yayın — 01.00 Kapanış — 01.05 - 05.00 Gece Yarısı.

TRT—3

08.00 Açılış — 08.02 Gün Başlıyor — 09.00 Kültürümüzden Sayfalar — 09.40 Türküler Geçidi — 10.00 Çocuğun Dünyası — 11.30 Turistik Değerlerimiz — 12.15 Klasik Koro — 13.00 Haberler — 13.15 Çeşitli Klasik Müzik — 14.00 Gülmece Dünyası — 15.00 C.S.O. Konserleri — 16.30 Şarkılar — 17.15 Geçmişten Bugüne Senfonik Müzik 17.50 - 19.57 Seçim Konuşmaları — 20.00 Ses ve Saz Dünyamızdan — 20.30 Haberler — 21.30 Diskoteğimizden — 22.15 Hafif Müzikte Dans — 23.00 Caz Dünyasından — 23.30 Haberler — 23.35 Saz Eserleri — 23.55 Kapanış.

TV

07.00 Açılış — 07.02 Güne Başlarken — 08.00 Sabah Konseri — 09.00 Haberler — 09.03 Müzik Şöleni — 10.00 Unutulmayanlar — 11.00 Müzik Magazin — 12.00 Haberler — 12.09 Viyolonsel Soloları — 12.30 Ünlü Yorumcular — 13.00 Sizin Seçtikleriniz — 14.00 Müzik Söyleşileri — 14.30 Pazardan Pazara — 15.30 Sizlerle 45 Dakika — 16.15 Pazar Konseri — 17.00 Haberler — 17.09 Çay Saati 17.50 - 19.57 Seçim Konuşmaları — 20.00 Barok Müzik — 20.30 Plak Albümlerinden — 21.30 Dünya Şarkı Söylüyor — 22.00 Haberler — 22.09 Gecenin Getirdikleri — 23.00 Ses Ustaları — 24.00 Samanyolu — 01.00 Kapanış.

Anti-Faşist Güçlerin Birliği ve Cephe Sorunu

Faşizm dar bir kodaman burjuva zümresinin kanlı diktatörlüğüdür ama ona karşı mücadele yığınsaldır.

Tüm anti-faşist güçlerin birliği sağlanmaksızın faşizmin yenilemiyeceği görülmüştür. Faşizmi yenmenin tek yolu, güçleri birleştirmektir.

Anti-faşist güçlerin br araya gelmelerini engelliyen başlıca faktörler, faşizmin kavranmaması, ciddiye alınmaması, sekterlik ve dargörüşlülüktür.

O alde, her şeyden önce, faşizmin iç yüzünün, yoğun bir propaganda ile, kampanyalarla kitlelere açıklanması gerekir. Faşizm tehlikesinin ciddiyetini öğrenemiyen kitleler, onun istismarına da açık olurlar. Faşizm iktidar olduktan sonra elbet en geniş yığınlar tarafından tanınır. Esas olan iktidara gelmeden tanınması ve ona karşı mücadelenin yükseltilmesidir.

Faşizme karşı mücadelenin kararlı ve geri çekilmeyen gücü işçi sınıfıdır. Bu nedenle anti-faşist güçler ancak işçi sınıfı çekirdeği etrafında toplandıkları zaman kalıcı bir güç olabilirler.

Anti-faşist mücadeleyi zaafa uğratan politikaların başında bilindiği gibi sosyal demokratlar gelir. Dünyanın her yerinde sosyal demokratlar faşizme karşı kararsız davranmaktan kurtulamamışlardır. Sosyal demokratların kararsızlığı ancak onların eylem birliği içinde deney kazanmaları ve politik liderlerinin kararsızlığını görmeleriyle giderilebilir.

Bu nedenle işçi sınıfı sosyalistleri, sosyal demokrasinin tutarsızlığı karşısında hiç bir zaman umutsuzluğa kapılmazlar, yorulmazlar. Onları mücadeleye kazanmak için vargüçlerini harcarlar.

Anti-Faşist mücadeleye zarar veren, eylem birliğinden kaçınan bir diğer unsur da küçük burjuva siyasi hareketidir. Her ülkede küçük burjuvazinin siyasal tutumu farklı olur. Ama tümünün ortak bir özelliği, demokrasi mücadelesini küçümsemek, bilimsel araçlar yerine, duygusal, subjektif araçları geçirmektir.

Tekelcilerin baskısından en çok bunalan ve durumu hızla sarsıntıya uğrayan küçük burjuvazi, acelecidir. Bu acelesi, faşizme karşı mücadeleden çok, ne edip edip bir an önce kapitalizmin kendisinden «kurtulmaktır.» Ama bu bile, küçük burjuvazinin kendi heyecanları çerçevesinde olmalıdır.

Küçük burjuvazinin anti-faşist mücadeleye zararı eylem planında da çok daha tehlikeli boyutlara varır. Özellikle öğrenci ve aydın kesimlerin bir bölümünde, anti-faşist mücadele bilincinin bilimsel esaslara oturmadığı yerlerde maceracı eğilimler ağır basabilir.

Bu eğilimin somutu, faşizme karşı mücadeelnin tek bir biçimini öne çıkarmak ve bununla sonuç almayı ummaktır. Genellikle küçük burjuvazi, faşizme karşı tek bir mücadele biçimini savunur. Silahlı mücadele.

Faşizme karşı silahlı mücadelenin de verilebileceğini, verilmesi gereği, bilimsel olarak saptanmıştır. Ancak bunun koşulları vardır. Bu koşulların başında, ülkenin faşizm yönetimi altında bir iç savaşa sürüklenmek istenmesi gelir. Ülkenin faşist ordularca fiilen işgali durumunda da silahlı anti-faşist mücadele öne çıkabilir. Ne ki tüm bu durumlarda da silahlı mücadele, aktivist eylem guruplarının mücadelesi olmaktan ileri bir anlam taşır. Mücadelenin yığınsal temeli vardır.

Doğu avrupa ülkelerinde faşizmi silahlı mücadele ile devirmiş ve sosyalizmi kurmuşlardır. Yine benzeri koşullarda faşizme karşı silahlı mücadele veren Fransız komünistlerinin bu mücadelesi burjuva demokrasisine geçilmesinde etkin bir rol oynamıştır.

Maceracılığın bir diğer özelliği de, burjuva provakatif eylemlerine açık olmasıdır. Maceracı sol çizgiler genellikle faşizmin ekmeğine yağ sürerler. Halktan kopuk maceracı eğilimler ve eylemler, anti-faşist mücadeleyi bilimsel temellerinden uzaklaştırıp bir çete eylemine dönüştürür. Bu dar kapsam, emekçi sınıfların yenilgisini hazırlar.

Faşizme karşı mücadeleyi zaafa uğratan bir diğer faktör de sekter tutumlardır. Bu sekterliğin genel olarak sosyal demokrasiden somutlandığı söylense bile, ondan daha sol güçler arasında da sekterlik, dar gurup çıkarları göze çarpar. Bunlar faşizme karşı mücadelenin can alıcı meselesi olan işbirliği sorunu bir pazarlık konusu, bir gurupsal yarar alanı olarak görürler. Siyasal polemik sınırlarını aşıp ortak ilkeyi öne çıkarmakta güçlük çekerler.

Sekter tutumlarla mücadele, faşizme karşı mücadele birliğinin gerçekleşmesinde önemli bir rol oynar.

Faşizme karşı mücadelenin bir diğer ve belkide en önemli yönü, örgütlenme meselesinde somutlanır. Anti-faşist güçlerin cephe birliği olmaksızın faşist saldırganlık karşısında ayakta durmak olanağı yoktur. Bunun için, cephe örgütlenmesinin siyasal ve sınıfsal anlamı tam olarak bilince kazınmalıdır.

İşçi sınıfının partisi olmaksızın, onun sınıf olarak cephe öncülüğü yapması mümkün değildir. Bu nedenle işçi sınıfının örgüt sorununun çözümsüz kaldığı, yani işçi hareketinin siyasal birliğinin sağlanamadığı koşullarda cephe hayata geçirilemez. Çünkü anti-faşist cephenin unsurlarını bir arada tutacak esas faktör noksandır. Türkiye böylesi ülkelerden biridir.

Cephe siyasal bir örgüttür. Siyasal örgütlenmelere göre daha üst bir siyasal örgütlenmedir. Cephe bir mücadele programı olan bir örgüttür. Program cepheye katılan siyasal kuruluşların her hangi birinin değil, tümünün ortak programıdır. Cephe içinde bütün siyasi çizgiler, kendi örgütsel varlıklarını ve programlarını korurlar. Cephe bir danışma meclisi değildir, bağlayıcı kararlar alır. Cephe içinde yer alan siyasal örgütlerin birbirlerine karşı sınıf tutumları, eleştirileri ve ideolojik mücadeleleri sürer. Cephe taktik bir örgüt değildir. İktidarı almayı amaçlar ve bir iktidar örgütüdür.

Anti-faşist cephe merkezı düzeyde kalmaz. Ülke düzeyinde bir örgütlenme olarak kurulur. Cephe unsurları olan toplumsal güçler eylem birliği içinde daha da kenetlenirler.

Anti-faşist cephe siyasal bir örgüt olmakla birlikte, siyasal yapısı ve programı olmayan demokratik örgütleri de kapsar. Bu örgütler, cepheye söz sahibi olarak katılırlar.

O halde, faşizme karşı mücadelenin başlıca ilkelerini özetlersek:

- Faşizm, tüm anti-faşist güçlerin eylem birliği ile yenilebilir.
- Faşizm ancak örgütlü bir mücadele ile yenilebilir. Bu, anti-faşist halk cephesi olarak somutlanır.
- Faşizme karşı mücadeleyi aksatan ve saptıran bütün hastalıklara karşı amansız bir mücadele verilmeksizin anti-faşist güçlerin birliği sağlanamaz.
- Faşizm iktidara gelmeden önlenebilir ve önlenmelidir.
- Faşizme karşı mücadele, nihai devrim hedefini gözeten bir mücadeledir ama faşizmi devirmek bir devrim sorunu değil, demokrasi sorunudur.
- Faşizme karşı mücadele işçi sınıfının siyasal önderliği altında başarıya ulaşabilir.

Gerçek Sahibi: Ali Kar, Adres: Başmusahip Sokak Tan AP. 10/11, Cağaloğlu, İstanbul, Tel: 2327 41
Sorumlu Müdür: Hamit Çayli, Ankara Bürosu: Kızılırmak Cad. Kızılırmak Apt. 36/5 Yenişehir, Tel: 17 28 70 Dizgi: Kitle Gazetecilik Matbaacılık A.Ş., Baskı: Hürriyet Ofset Tesisleri

A. Gani Sungur

Devamı s. 5, sütun 6'da

yü meşru gösterme, anadilini ve ilerici ulusal değerlerini unutturma anlayışının üzerine temellendirilmiş bir eğitim politikasıyla eğitiliyor. Buna rağmen okulu, yolu, hastahanesi, elektriği, suyu olmayan, bunlara hasret insanlar... bunların yanında sömürgeciler, feodal üst yapı kurumlarını, aşiretçi ilişkileri yaşatmak ve halkı bu ilişkilere tutsak etmek için büyük çaba harcıyorlar.

Ama halk bu ağır baskılara, sömürü ve zulüm düzenine karşı yiğitçe direniyor. Siirt halkı (Kürtler ve Araplar) kendi ulusal ve demokratik haklarına sahip çıkıyor. Sömürgeci ilişkilerden kurtulmak, ulusal ve sınıfsal baskının olmadığı özgür ve mutlu bir yaşamın hüküm sürdüğü geleceğin düzenine kavuşmak istiyor. Ama halk, aynı zamanda acil olarak çocuklarına kendi ana dilleriyle ve ırkçı şöven nitelikten uzak bir eğitim vermek yeterince toprağa kavuşmak, iş olanakları elde etmek, daha iyi koşullarda yaşamak, emeğinin karşılığını almak, sağlık ve sosyal olanaklara kavuşmak istiyor. Sıkıyönetimin, komando ve jandarmanın işkence, dayak ve haksız tutuklamalarından kurtulmak istiyor. Şüphesiz halk yavaş yavaş bütün bu taleplerin, burjuvazinin lütfuyla alınamayacağını, bunları artık, kendi örgütlü mücadeleleriyle koparabileceğini öğreniyor ve bu uğurda yiğitçe bir mücadele veriyor.

● Sıkıyönetim «bölücülük» gerekçesiyle bölgenizi de içine alacak şekilde genişletilmiştir. Seçimler sıkıyönetim altında yapılacak. Bu konuda düşünceleriniz nelerdir? Demokrasi güçlerinin görevi ne olmalıdır?

Sıkıyönetim, burjuvazinin içine düştüğü ekonomik ve siyasal bunalımların ve faşist güçlerin yarattığı kargaşalığın bir sonucu ve onların istemleri doğrultusunda gelmiştir. Ardından burjuvazi, sıkıyönetimi ve baskıcı uygulamaları meşrulaştırmak amacıyla yoğun bir biçimde bölücülük yaygaraları koparararak, daha da genişletmiştir. Sıkıyönetimin getirilmesinin asıl amacı, Türkiye işçi sınıfının, ezilen ve sömürülen diğer kitlelerinin mücadelelerine, Kürt Halkının ulusal ve demokratik hakları uğruna yürüttüğü savaşımına yöneliktir. Sıkıyönetimin uygulandığı 19 ilden 15'inin Doğu ve Güneydoğu bölgesinde oluşu tesadüf değildir.

Ayrıca seçimlerin sıkıyönetim koşullarında yapılması da burjuvazinin, ilericilere, sosyalistlere ve tüm emekçi halk kitlelerine yönelik bir tehdidi olmaktan başka bir şey değildir. Sıkıyönetim şartlarında seçim güvenliği, burjuva anlamında bile yok olmaktadır. Seçim demokratikliği önemli ölçüde zedeleyecektir. Emekçi halk kitlelerinin ve mücadelesini omuzlayan sosyalistlerin, diğer demokratik güçlerin, kendi görüş ve düşüncelerini, gerekli araç ve gereçlerden yararlanarak yaymaları olanaklarını önemli ölçüde ortadan kaldıracaktır. Burjuvazi böylece daha bir bestçe at oynatabilmeyi ummaktadır. Ama sosyalistler, «seçimler sıkıyönetim koşullarında yapılıyor» diye bu kadar önemli mücadeleden vazgeçmezler ve halkı alternatifsiz bırakmazlar. Emekçi halk kitlelerinin sömürgeci burjuva partilerinin kuyruğuna takılmalarına göz yummazlar. Bütün zorluklara ve anti-demokratik baskıcı uygulamalara rağmen seçimlere aktif olarak katılmak ve halkın mücadelesini daha ileri götürmeye çalışacaklardır. Burjuvazi bu seçimlerden umduğunu bulamamalıdır. Onun hevesini kursağında bırakmalıyız. Bizlerin artık sömürgeci burjuva partilerine verecek oyumuz yoktur ve olamaz. Halkın, burjuva partilerine oy vermemesini, kendi çıkarlarını gerçekten temsil edecek adaylarına vermeleri için, örgütlü ve yoğun bir çaba göstermeli ve ajitasyona girişmeliyiz. Semt, köy köy, ev ev dolaşarak kendi politikamızı görüş ve düşüncelerimizi halka mal etmeliyiz. Onları kendi mücadelemize katmalıyız. İster genel anlamda olsun, isterse yöresel düzeyde olsun, tüm ilerici ve demokrat güçleri sağladığımız işbirliğine ve yürüttüğümüz mücadeleye çekmeliyiz. Saflarımızı onlarla güçlendirerek, sesimizi daha da gürleştirmeliyiz.

● Seçim bölgenizde köyden kente göçlerin ulaştığı boyutlar, nedenleri ve sonuçları hakkında bilgi verir misiniz?

Siirt'te köyden kente göçler büyük boyutlara varıyor. Aslında bu olgu, yalnız bu yöreye özgü değildir. Ülkemizin tipik bir özelliğidir de. Bana göre, köyden kente göç olayının çeşitli nedenleri vardır. Bunlar: ekonomik, politik ve sosyal nedenlerdir. Köyden kente göçlerin temel nedeni ekonomiktir. Özellikle son yıllarda, feodal üretim ilişkilerinin yerini kapitalist üretim ilişkilerine bırakması sonucu, üretim araçlarında büyük bir gelişme vardır. Karasaban, orak ve diğer üretim araçlarındaki yetersizlik ve ilkelliğe, toprakların hemen tümünün ağaların ve şeyhlerin denetimi altında bulunmasını da eklersek, sorun biraz daha açığa çıkar. Daha önceleri çok geniş toprakları kontrolü altında bulunduran sömürücü egemen sınıflar, üretim araçlarının ilkel oluşu nedeniyle mevcut topraklarının tümünü işleyemiyorlar, ya da işleyebilmeleri için büyük oranda işgücüne gereksinim duyuyorlardı. Ama ne zaman ki, tarihi gelişim sonucu feodal ilişkilerin yerine kapitalist ilişkiler geçti, ne zaman karasabana karşı traktör, hayvanlara, oraklara karşı biçer-döver gibi üretim araçları yerleşti, işte o zaman, egemen sınıflar elindeki toprakların tümünü kısa zamanda ve daha ucuz, kolay ve büyük çapta işgücüne gereksinim duymadan işlemeye başladılar. Bu olay köylüyü mülksüzleştirdi. Nüfusun çoğalması sonucu verasete dayalı paylaşım, fiyatların hızla artması, alım gücünün düşmesi, geçimsizlik, köylünün elindeki az miktardaki toprağını satmasını getirdi. Bu olay köylülüğü daha çok mülksüzleştirdi. Giderek toprağa bağımlılık ilişkilerini kopardı. Toprağın verimli bir duruma sokulması, kapitalist toprak ağalarını, köylünün elindeki toprağı satın almaya ya da zorla terk ettirmeye yönelik baskılara götürdü. Köylünün mülksüzleşmesi olayı hızlandı. Böylece mülksüzleşme, köyden kente göçe neden oldu.

Bence köyden kente göçün nedenlerinden biri de, sosyal nedenlerdir. Yaşadığı kırsal alanda işsiz güçsüz yaşam, insana değer vermez, yaşam olanaklarını ortadan kaldırır. Toprak sorunlarından kaynaklanan aileler arası kavgalar, insanı kente daha sakin bir hayatı düşlemeye yöneltir. Geleceği güvence altında olmayan okuma olanağından yoksun olan, sağlık hizmetlerinden yararlanamayan insanların kente özlemlerini artırır. Bunlara benzer diğer sosyal olaylar köyden kente göçe neden olur. Köyden kente göç olayı hareketinde yoğunlaşmasını ortaya çıkmasını da getirir. Bu durum kırsal alanda nüfus azalmaya, kentte yoğunlaşmaya doğru gitmektedir. Kentte iş bulamayan köylülerin bir kısmı düşünceliğe dolanlar, kentin kötü yaşam koşullarına ... pisliklar artar. Rastgele bir kentleşmede gecekondulaşma, ... gibi toplumsal pislikler artar.

● Seçim bölgenizde sağlık ve eğitim hizmetleri hangi düzeydedir?

Sağlık ve eğitim konuları, ülkenin sosyo-ekonomik yapısının ... içinde ... Bu anlamda sorunlar ... halde ... Gözlerini ülkenin yer altı ve yer üstü zenginlik kaynaklarına dikenler, gözlerini kâr ve daha aşırı sömürü ile kan bürüyenler, halkın sağlık ve eğitim sorunlarını görmezler. Sömürge ülkelerde, bulaşıcı hastalıklar, trafik kazaları, iş kazaları, meslek hastalıkları güncel konulardır. Hemen her gün bu olaylara rastlanır. Ülkemizde sağlık sorunları çözüm bekliyor. Siirt'te bugün bir devlet hastahanesi vardır. Doktorları, araç ve gereçleri olmayan dert kapısıdır sanki. İlçelerde sağlık ocakları ya personel yokluğundan, ya da ulaşım imkânsızlığından görev yapamaz durumdadır. Köylerde sembolik olarak yapılan sağlık evlerine kilit vurulmuştur. Basında sık sık, doğuma insan ve hayvan sırtında giderken ölen kadınların haberlerini okuruz. İlaçların, doktorların, binaların olmadığı ilkel yöntemlerle tedavi çalışmalarının yapıldığı bir yörede sağlık hizmetlerinden söz edilemez.

Genel olarak Türkiye'deki gerici ve üretime yönelik olmayan eğitim sisteminin ulaştığı boyutların yeni sıra seçim bölgem olan Siirt'in Eruh ve Kozluk ilçelerinde bulunan Bölge Yatılı Okullarının amacı, Kürt çocuklarına ana dillerini unutturmak, onları ırkçı, şöven, özümlemeci ve gerici bir eğitim sistemi kıskacı altında eritmekten başka bir şey değildir. Genel olarak Doğuda hiç bir eğitim kurumunda eğitici, araç ve gereç hiç bir zaman ve asla tamamlanmamıştır ve bizce bu bilerek yapılmaktadır.

● Gazetemiz aracılığıyla emekçi halkımıza başka neler iletmek istersiniz?

GERÇEK GAZETESİ'ne bana bu olanağı ve fırsatı tanıdığı için teşekkür ederim. Gazeteniz aracılığıyla emekçi Kürt ve Türk halklarına şunları iletmeyi görev sayarım.

— Sömürgeci, tekelci, faşist burjuva partilerine oylarınızı vermeyin. Emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme ve yerel gericiliğe karşı Kürt Halkı'nın ulusal demokratik muhaleftinin sesini meclise de götürme kavgamızda güçlerimizi birleştirelim.

Gerici ağaların, şeyhlerin gerçek yüzlerini teşhir edelim.

Seçimlerde, TSİP ve Devrimci Demokratlar arasında sağlanan işbirliğine aktif olarak katılalım. Oylarımızı TSİP ve TSİP listesinde yer almış Devrimci Demokrat adaylara verelim.

Sesimizi mecliste de duyurmak için GÖREV BAŞINA!

Eylem Birliği Mitingi Yapıldı

Baştarafı Sayfa 1'de

somutlamaktan kaçınmak tarih önünde işçi sınıfımız ve halkımıza karşı işlenmiş bağışlanmaz bir sorumsuzluk örneği olacaktır.»

TSİP ve Devrimci Demokratlarla gerçekleşen ortak toplantının Türkiye işçi sınıfının politik birliğini, anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekel, anti-şovenist güçlerin eylem ve cephe birliğini sağlamada bir aşama olarak önemli ve umut verici olduğunu belirten Onger, daha önce ortak çağrıda bulunulan TSİP ve diğer bağımsız adaylara yapılan çağrıyı yinelemiştir.

Onger faşist tehlike, emperyalizmin ülke üzerindeki oyunlarına değinerek sürdüğü konuşmasında emperyalizmin CHP - AP koalisyonu olmazsa Milli Koalisyon seçeneklerini daha da gizli açık faşist bir diktayı dayatmak peşinde olduğunu kaydederek, emperyalistlerin ve yerli ortaklarının bu planlarını bozmak gerektiğini vurgulamıştır. «Oy hesaplarının kısır çekişmelerin ötesinde tek bir yumruk gibi faşizmin, emperyalist güçlerin, sömürgecilerin beynine inme günüdür. Bu gerçeği görmeyenleri tarih affetmez. İşçi sınıfı affetmez» diyerek konuşmasını sürdüren Berla Onger, daha sonra ekonomik, demokratik ve ulusal haklara ilişkin talepleri sıralayarak konuşmasını bitirmiştir,

Mitingde konuşan TÖB-DER genel başkanı ve TSİP İstanbul senatör adayı Gültekin Gazioğlu, konuşmasına tüm demokratik güçlerin işbirliği içinde faşizme, emperyalizme, tekel egemenliğine ve şovenizme karşı mücadelede eylem alanlarında bir araya gelmeleri gerektiğine değinerek bu mitingin bu yolda ileri bir adım olmasını diledi. Çalışanların demokratik ve siyasal mücadelesine ağırlık verdiği konuşmasında özetle şunları söyledi:

İstanbul işçileri, emekçileri!

Siyaseti, seçimleri ve parlamentoyu kendi tekelinde tutmak isteyen burjuvazi dağınık olsa da, ilk kez bu seçimlerde işçi sınıfını ciddi biçimde karşısında görecektir.

İşçi sınıfı ve emekçiler, faşist MHP'ye onu koruyan ve kollayan AP'ye ve benzeri partilere seçimlerde de dur diyecektir.

Faşizme, emperyalizme, tekellerin egemenliğine ve şovenizme karşı mücadele çok boyutludur. Mücadele alanlarından biri de seçimlerdir. CHP'de somutlanan sosyal demokrasi kitleleri, emekçileri aldatmıştı. Muhalefette vaad ettiklerinin tersini yapmıştır; yapmaktadır. Bu seçimlerde sosyal demokrasiye de bir ders vermek gereklidir. Bugün Türkiye'de muazzam bir sol potasiyel vardır. Bu potansiyel gücü aktif örgütlü güç halinde burjuvazinin karşısına dikmek en başta sosyalistlerin görevidir. Seçimlerden önce CHP nin solunda bir blok yaratma çabaları olumlu gelişmelere karşın tam anlamıyla başarılamamıştır.

Bu durumun geçici bir olgu olduğu inancındayım. Nitekim bu toplantımız daha olumlu gelişmelerin habercisidir.

Arkadaşlar,

Verilen mücadele ciddi ve hayati bir mücadeledir. Bu mücadelede grupçuluğa, sekterliğe yer yoktur. Bu mücadelede tereddüte, kararsızlığa, tutarsızlığa yer yoktur. İşçiler, emekçiler solun en geniş birliğinden yanadır. Birliğin örülmesi, işçilerin emekçilerin zafere götürülmesi baş görevdir.»

Eylem Birliği Mitingi'nde bir konuşma yapan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Veli Gürcan, Türkiye'nin siyasal hayatı üzerinde gittikçe yoğunlaşan kara bulutların gezdiğini belirterek sözlerine başladı. «Gerici siyasal güçlerin ve faşist hareketin demokrasiyi katletmeye yönelik çabaları ve tezgâhları olduğunu» hatırlatan Veli Gürcan; «bu girişimleri boşa çıkaracak ve tekelci burjuvazinin azgınlaşan saldırıları karşısında hak ve özgürlüklerimizi koruyacak gücün ancak halk güçlerinin topyekün güç ve eylem birliği olabileceğini» söyliyerek sözlerini sürdürdü.

Veli Gürcan, eylem birliklerinin ileri halk güçlerini kopmaz bağlarla birbirine bağlayacak tek yol olduğunu da hatırlattı ve sözlerini şöyle bağladı:

«Eğer faşizm canavarının başını gövdesinden ayıracaksak, güçlerimizi birleştirmeli, demokrasiye kasdetmek isteyen girişimlerin karşısına bu yenilmez gücümüzü, geçilmez bir duvar olarak dikmeliyiz.

«Ülkemiz üzerinde ırkçı, şoven ve zor asimilasyon politikası yaygınlaştırılıyor. Ülkemiz halkını hedef alan tatbikatlarla katliam ve soykırım provalarının yapılması, egemen ulus şovenizminin bir manevrasıdır.

«Oynanmak istenen oyun açıktır. Gelişen işçi sınıfının ve ezilen halkların mücadelesini bastırmak için tekelci burjuvazi daima «bölücülük» sorunundan harekete geçiyor.

«Demokrasi güçleri, tekelci burjuvazinin artan tahakkümüne, faşist saldırı ve baskılara karşı kendi aralarında halkın en çok özlemini duyduğu kalıcı güç ve eylem birlikleri sağlanmalıdır. Kalıcı güç ve eylem birliklerinin sağlanması dün olduğu gibi bugün de tüm ilericilerin, devrimcilerin, demokratların önünde duran bir görevdir. Halkın emperyalizme, faşizme ve şovenizme karşı birliğini daha yığınsal gerçekleştirmek, mücadele azmini bilemek ve kurtuluşa olan inancını pekiştirmek için, tüm demokrasi güçleri arasında ilkeli ve kalıcı güç ve eylem birliğinin gün geçirilmeden sağlanılmasının gerekli olduğu bir dönemde yaşıyoruz. Mücadelenin daha sağlıklı bir raya oturtulması, burjuvazinin oyunlarının boşa çıkartılması ve çeşitli maceracı sapık akımların geriletilmesi için kalıcı güç ve eylem birliğini sağlamak zorunludur.»

Koç basına

Baştarafı Sayfa 1'de

yacı var. Biz kendi yerimizi uzmanlara bırakıyoruz. Onlar bizim adımıza görüşmeleri sürdürecekler.»

Bu konuşmanın buraya kadar olan kısmında bir terslik yoktu göründüğü kadarıyla. Ancak Milliyet ile Gazeteciler Sendikası arasındaki toplu iş sözleşmesi görüşmelerine giren kişilerin kimliği açıklandığında olayın arkasındaki gerçek de apaçık ortaya çıktı. Ercüment Karacan'ın 'uzman kişiler' diye sunduğu avukatlar Koç Holding'in Hukuk Müşavirleri Ergun İnce ve Bilgin Özsun idi. Bilgin Özsun aynı zamanda Türk Demir Dökümün Genel Müdür yardımcılığını da yürütüyordu ve Demirdöküm de bugüne kadar işçiye karşı yapılan bir çok görüşmelerde ve haksızlıklarda, demirdökümde dökülen kanlarda imzası olan bir kişiydi.

Koç grubunun aldığı söylenen Milliyet Gazetesini, Aydın Doğan isimli birinin aldığı da söyleniyordu bu arada. Aydın Doğan ise Magirus'un ortaklarından, TIR işleriyle uğraşan, Sirkeci ve Beyoğlu'nda bir çok hanı olan, Vehbi Koç'un «gizli işlerini ve gümrük sorunlarını» çözen, bir yandan da kentin varoşlarında halka «ucuza arsa satıyorum» diyerek bir parseli üç kişiye sattığı söylenen adamdan başkası değildi.

Aydın Doğan'ın Milliyet Gazetesini bir söylentiye göre 400 milyon liraya, bir başka söylentiye göre de 600 milyon liraya aldığı ileri sürülüyor. Yine söylentilere göre 'satış fiyatının 200 milyon lirası Milliyet'te çalışanların tazminatları olarak Türkiye'de bloke edildi. Bir kısmı yine gazete için kullanılmak üzere ayrıldı ve bir bölümü de «yurt dışında ödenmek üzere döviz olarak» bloke edildi.

Milliyet Gazetesinin satıldığı haberlerinden sonra Bab-ıâli'de Milliyet kadrosu ile ilgili yeni görüşler de ortaya çıktı. Bu arada İsmail Cem döneminde TRT'de çalışmış olan bir gazetecinin, Abdi İpekçi'nin yerine Genel Yönetmen olarak getirileceği söyleniyor. Ayrıca Haberler Müdürü Zeki Sözer'in de gazeteden ayrılacağı ve yerine Tercüman Gazetesinden Erol Dallı'nın getirileceği bildiriliyor.

Yıllardan beri Abdi İpekçi'nin denge politikası içinde Sosyal Demokrat bir çizgi izleyen Milliyet'in, sanayiden sonra basına da el atan Vehbi Koç ve adamları tarafından ne şekilde yönetileceği ise henüz belli değil!

Koç, petrol şirketi

Baştarafı s. 1'de

mamış petrol sahaları mevcuttur. Yürürlükteki petrol kanunu, ülkemizde, yerli ve yabancı şirketlerin potrol aramasına imkan vermektedir.

— Çıkarılan ham petrole kuyu başına OPEC fiyatı ödendiğinden arama teşebbüsü, petrol bulunduğunda yatırılan sermaye yönünden verimli olacaktır.

— Ülkemizin mevcut alt yapısı, karayolu ağır ve «pipe-line» şebekesi petrol arama çalışmalarını, taşımacılığını önemli ölçüde kolaylaştırmaktadır.

— Türkiye'de güvenilir ve müteşebbis bir sermaye grubu oluşturulduğu takdirde, yetenekli bir Amerikan petrol şirketinin sermayesi ve teknolojisiyle ülkemize gelmesi sağlanabilecektir.

— Küçük tasarruf sahipleri riskli bir yatırım alanı olmasına rağmen güvenilir bir grubun öncülüğünü yapacağı böyle bir teşebbüsün hisse senetlerini satın alarak önemli bir kaynak oluşturacaklardır.

— Hükümetimiz teşebbüsün ciddi bir girişim olduğuna inandırılırsa, «Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile TPAO'nun desteği sağlanabilecektir.»

Koç Holding, Enerji Bakanlığı Petrol Dairesine başvurarak arama faaliyetlerinin sürdürüleceği 12 sahanın kiralanması formalitelerini tamamlamıştır. Saha kiralama işinde yeni şirketin kurulmasının zaman alacağı düşünülerek topluluk kuruluşlarından Tarko görevlendirilmiştir. Tarko ilerde bütün yetki ve yükümlülüklerini yeni şirkete devredecektir.

ÖZÜR

Dün bu sayfamızda yayınladığımız Ali Aktürk'ün «TİP'in çıkmazı ve çirkin yöntemleri» başlıklı yazısı, teknik bir aksama sonucu imzasız olarak yayınlanmıştır.

Düzeltir, özür dileriz.

GERÇEK

Faşistler 14 Ekim'e

Baştarafı s. 1'de

Faşist Hüseyin Gürkan ve arkadaşı Mehmet Kaymaz adlı sanıkların, bir süre önce bir ilkokul müdürünü «komünist» olduğu gerekçesiyle dövmek ve olayı önlemeye çalışan güvenlik kuvvetlerine de karşı çıkmak suçlarından ötürü, haklarında 5 yıl ağır hapis cezası istendi.

Duruşmada tahliye talebinde bulunan faşistlerin isteği, mahkeme heyetince reddedildi. Duruşmanın bitiminden sonra, mahkeme salonundan çıkarılırken sanıklardan Hüseyin Gürkan bekleme salonu önünde bulunmakta olan kalabalığa dönerek bağırdığı ve tehditlerde bulunduğu görüldü.

Faşist Hüseyin Gürkan'ın «Pis komünistler, bu salonda, 14 Ekimden sonra biz konuşacağız, başbuğ Türkeş konuşacak» şeklinde bağırdığı bildirildi.

TAŞIMACILIK

Baştarafı s. 1'de

büyük olacaktır. Arızaları giderilip elde yatan otobüsler de çalışmaya başladıktan sonra İstanbul'da halkın araç sıkıntısı kalmayacaktır.»

Toplu taşımacılığa yıllardır gereken önemin verilmemesi ve İstanbul, Ankara gibi büyük kentlerde toplu taşımacılık yerine, dolmuş taksi, minibüs gibi trafiği alt üst eden, bir yandan da petrol tüketimini körükleyen taşımacılığı arttıran hükümetlerin ulaşım görüşünün fiyasko ile sonuçlandığı ortadadır.

Güneş

Baştarafı sayfa 1'de

parsa toplamaya çalışıyor.

CHP çevreleri ise, seks filmleri oyuncusunun AP ile yakın ilişkileri olan bir mütehattin metresi olduğunu, AP'li mütehattin AP İzmir il örgütünde etkin birisi olduğunu bu nedenle AP'nin artist kadını kullanarak İçişleri Bakanı ve CHP Hükümeti'ne karşı bir komplo kurduğunu söylüyorlar.

Arafat

Baştarafı Sayfa 1'de

büyükelçileriyle de görüşmelerde bulunduğu açıklandı.

Dün bir basın toplantısı yapan Yasser Arafat, Ankara'daki temasları ve izlenimleriyle ilgili açıklamalarda bulunduktan sonra, uçakla Türkiye'den ayrıldı.

Amerikan

Baştarafı s. 1'de

kredilere dönüştürülmesi kararlaştırılmıştı.

Tasarı Türkiye'ye 250 milyon dolarlık askeri satış kredisi öngörmektedir. 50 milyon dolar tutarındaki uzun vadeli ve düşük faizli kredi bu bölüme dahildir. Senato bunun hibe olmasında ısrar ederken, bilindiği gibi Temsilciler Meclisi, Türkiye'ye askeri hibe fonundan yardım yapılmasına kesinlikle karşı çıkmıştı.

Tasarıda ayrıca Türkiye'ye 198 milyon dolar tutarında ekonomik yardım yapılacağı da belirtilmiştir. Kredi tutarının tamamı 448 milyon doları bulmaktadır.

Gerçek Durum

Böylece bölünmeyecek oylar ancak gericiliğe karşı bir demokratik baraj oluşturabilir, tekelci burjuvazi ve faşizm üzerinde caydırıcı bir rol oynayabilir.

Oyları CHP'de toplamak, faşizme karşı olan güçleri bölmektir. Çünkü CHP her şeyden önce faşist saldırılar karşısında çözülüp dağılmak, teslim olmak anlamına gelir. Seçimlere çeyrek kala başlattığı solculuğu ise o kadar koftur ki, öldürülen demokrat bir emniyet müdürünün yerine faşist birini ataması da bu «solculuk» yaptığı döneme rastlamaktadır.

Ama siyasal geleceğimiz öylesine kritik bir dönemece doğru yaklaşıyor ki, duygusallıktan, şartlanmışlıktan ve hafife almaktan en çok uzak kalmamız gereken, bu günlerdir. Hangi siyasal tercihin kimi nereye götüreceğini iyi hesap etmemiz gerekmektedir.

Sınıf güçlerimiz, emekçi halkımızın demokratik eğilimlerini ve tercihlerini tek bir noktaya, sol güçlerin birliği noktasına teksif etmek en baş görevimizdir. Bunun seçimlerde somutlanması, CHP'ye, her ne olursa olsun kararsız politikalarına oy vermemek olabilir, CHP'ye verilecek her oy gerici burjuva saldırılar karşısında yıkılan duvarın molozları arasında umut aramak anlamına gelecektir. Ve insanları en koyu umutsuzluğa itmenin en kestirme yolu da bu olabilir

Oyları bölmemeliyiz, evet ama sosyalizmin sınırları içinde bölmemeliyiz. Sol güçlerin birliği içinde bölmemeliyiz. Ve böyle yapmakla biz, oylarımızdan önce güçlerimizi birleştirmiş olacağız.

Demokrasiyi de, elimizdeki bir dilim ekmeği de korumanın ve artırmanın başka bir yolu kalmamıştır.

BİR SOSYALİST PARTİNİN

Baştarafı Sayfa 2'de

ilgili komisyondan geçmesinden sonraki tüm çabalarına rağmen, TİP ancak 21 ilde örgütlenebilmiş, yahut ta CHP tarafından ancak 21 ilde örgütlendiği «anlaşılmış»! Yoksa 23'ün çok üstünde değil!

Bir de Yüksek Seçim Kurulunun TSİP'in örgütlenme durumu ile ilgili tespitine bakalım.

«g) Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin teşkilâtını tamamladığı seçim çevrelerinin, Amasya, Antalya, Çorum, Burdur, Bursa, İzmir, Edirne, Eskişehir, G. Antep, İçel, İstanbul, Kırşehir, Kocaeli, K. Maraş, Muş, Ordu, Sakarya, Tokat, Trabzon, Uşak, Zonguldak, Isparta, ve Tekirdağ olmak üzere 23 ilden ... ibaret bulunduğu ... anlaşılmış bulunmaktadır.»

Demek ki 23 ilde örgütlendiği «anlaşılan» sosyalist bir parti varsa, o TİP değil TSİP imiş. «Anlaşılan» diyoruz, çünkü oy verme gününden 6 ay öncesine tekabül eden 14 Nisan 1979 tarihinde TSİP Y.S.K. kararındaki illere ilaveten tam 8 ilde daha (Ankara, Aydın, Bilecik, Bolu, Çanakkale, Mardin, Rize, Samsun) yani toplam 31 ilde tüm ilçeleriyle örgütlüydü. Ama çeşitli antidemokratik uygulamalar ve oyalamalar nedeniyle söz konusu 8 ildeki tam örgütlenme durumu henüz «anlaşılmış» değildi!

Açıkca görülüyor. Boran gerçekleri değiştirmekle kalmıyor, meseleyi tamamen baş aşağı ediyor. TSİP düşmanlığı öylesine itidalini bozmuş!

Evet, burjuva partileri 23 il şartından 15 il'e yüzgeri ederlerken, bu yoldan sosyalistlerin seçime katılmalarını önleyemeyeceklerini anlamışlardı. Ama bu, Boran'ın alt üst ettiği gibi değil, tam tersine olmuştu. Yani **TSİP 23 il şartını yerine getirmiş olduğu için** 23 ilde ısrar etmenin bir yararı olmayacağı anlaşılmıştı.

Gerçekleri böylesine ters yüz eden Boran, bu tersyüzlük üzerine kurulu iddiasıyla TSİP'e hıncını şöyle dile getiriyor.

«Girdikten sonra da CHP'nin ve burjuvazinin istediği davranışlara yöneldiler. Kendilerini TİP ile yarışmaya, yarışabilmek için de O'nu suçlamaya koyturdular. TSİP, seçimlerde «politik ticaret metaı» haline getirdiği «solda birlik» konusunu TİP aleyhine kullanmaya...»

Boran'a göre, TSİP, TİP sayesinde seçimlere katılmış. Oturup şükredeceğine, «TİP'e saldırıyor»muş! İnsaf denilen bir şey vardır. Hem belgeli bir gerçeği 180 derece tersine çevir, hem de asıl kendi işlediğin cürümleri başkasına mal edip iftiraya başvur!

TSİP 23 ildeki örgütlenmesini gerekli yerlere kabul ettirerek, gerçekten demokratik bir görev görmüş, antidemokratik bir değişikliği engellemiştir. Ama Boran'ın yaptığı gibi, (üstelik olmayana, dayandırmaktadır Boran) bunu kendine yontmamış, yani örgütlenme şartının 23 il'e yükseltilmesini savunma durumuna düşmemiştir. Şayet 23 il şartı gerçekleşseydi, bugün ne TİP seçimlere girebilecekti, ne TBP, ne de SDP! Bu partiler TSİP'in 23 il şartını gerçekleştirmesi karşısında, burjuva partilerinin yüzgeri etmeleri sonucu seçime katılma hakkını elde edebilmişlerdir. Ve TSİP buna -TİP'in yaptığı gibi- bozulmamaktadır. Aksine üstüne düşen demokrasi görevini yerine getirmiş olmanın huzuru içindedir. TSİP'in bu tutumuyla, 5 Haziran seçimlerine katılma hakkını elde eden TİP'in «şimdi 5 parti efsanesi son buldu» tutumu arasında dağlar kadar fark vardır!

Sağdan, soldan kulağımıza geliyordu. TİP tabanında şöyle dedikodular yayılıyormuş! **«Örgütlenme şartının 15'ten 23'e çıkartılması söz konusu olunca TSİP telaşa düşmüş, yeterli örgütlenmesi olmadığı için TİP'le birleşmeye** (siz katılma anlayın) **yanaşmış! Ama ne zaman 15 il şartına geri dönülmüş, o zaman TSİP birleşmekten vazgeçmiş!»**

Duyuyorduk da inanmıyorduk. Daha doğrusu inanmak istemiyorduk. Aldatmacanın bu kadar büyüğüne, —üstelik ellerinde kaydı kuydu varken— bir sosyalist partinin yöneticileri tarafından, parti üyelerini şartlandırmak için, nasıl olur da başvurulur diye şaşıyorduk. Şimdi Genel Başkanlarının ağzından duyduk da inanmak zorunda kaldık! Ne demeli acaba?! Eskiler «et kokarsa tuz var» demişler. «Ya tuz kokarsa?!»

Demirel'e göre Türkiye

Baştarafı s. 1'de

rak gösterilmeye çalışıldığını öne sürdü.

Türkiye'nin, son 15 yıl içinde yüzde 7'lik kalkınma hızı sağlamayı başardığını ve dünyanın en ileri ölçüde sanayileşmiş ülkeleri arasında, Japonya'dan sonra ikinci sıraya yerleştiği iddiasında bulunan Demirel, «Cumhuriyet tarihinin en ayıplı hükümetini kuranlar, aslında zengin bir mirasa konmuşlardır» dedi.

TSİP Siirt İli Bağımsız Senatör Adayı

A. Gani Sungur

● Gani arkadaş. Sizce TSİP ile Devrimci Demokratlar arasında sağlanan bu işbirliği neyin ifadesi olmaktadır ve bugünkü varılan noktada yeterli midir?

Sorunuzun karşılığını tam olarak verebilmek için sanırım Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu duruma ve seçimlerin içinde yapıldığı koşullara, kısaca da olsa, bir göz atmak gerekir.

Bilindiği gibi, Türkiye, tarihinin en bunalımlı dönemlerinden birini yaşıyor. Ekonomik, sosyal ve siyasal krizler had safhaya ulaşıyor. Bu bunalımlar, emekçi halk kitlelerini olduğu gibi, burjuvaziyi de önemli ölçüde etkiliyor. Sömürgeci burjuvazi, Türkiye'yi içine düştüğü ekonomik çıkmazdan «kurtarmak» için çeşitli yollara başvuruyor. Ülke ekonomisini kurtarma bahanesiyle kendi iktidarını sağlamlaştırmak ve milyarlarına milyarlar katmak için işçilerin, köylülerin, küçük esnaf ve sanatkârların; kısacası, tüm emekçi halk kitlelerinin çıkarlarıyla çelişen yeni yeni önlemler alıyor. Burjuvazinin ithalât ve ihracatını önemli ölçüde etkileyen döviz darboğazını atlatabilmesi için uluslararası tekellerle, IMF ve Dünya Bankası'yla çok ağır koşullarla bazı anlaşmalar yapılıyor. Uluslararası tekellerin dayattığı bütün ağır koşullar istisnasız ve tereddütsüz kabul ediliyor. Bu amaçla devalüasyonlar yapıldı, paranın değeri yüzde yüzü aşan oranlarda düşürüldü, iğneden ipliğe her şeye zam yapıldı, fiyat artışları hala birbirini kovalıyor, karaborsacılık almış yürüyor. İşçi ücretlerinin dondurulmasına çalışılıyor. Öğretmenlerin memurların ve diğer dar gelirlilerin yaşamları dayanılmaz bir hale geldi. İşsizler ordusuna hergün binlercesi katılıyor. Kırsal kesimde halk, korkunç bir sefaletin içinde yaşıyor. Yıllardır toprak ve tarım reformunun yapılacağı söylendiği halde, milyonlarca köylü topraksız ya da az topraklıdır. Büyük toprak ağalarının ağır baskı ve sömürüsü altında inliyorlar.

Doğuda Kürt halkı üzerindeki ırkçı, sömürgeci baskılar bütün şiddetiyle devam ediyor.

Faşist cinayet ve saldırılar, hergün biraz daha artıyor. Faşist güçler, MHP ÜGD ve diğer gizli-açık örgütleri aracılığıyla iktidara giden yolu kendilerine açmak için. Türkiye'de bir kargaşa ortamı yaratmışlardır. Faşist cinayetler, yer yer kitle katliamlarına kadar varmaktadır.

Bütün bu olup bitenlerin yanında, bir de sıkıyönetim getirilmiş, demokratik kitle örgütlerinin çoğu kapatılmış ya da faaliyetten men edilmişlerdir. İlerici, sosyalist yayın organları yasaklanarak halkın sesi susturulmaya çalışılmaktadır. Binlerce insan suçlu olup olmadığına bakılmaksızın tutuklanmakta, işkencelere uğratılmakta, bu baskı ve zorbalıklar özellikle Kürt halkı üzerinde daha da katmerleşmektedir.

Bütün bu olup bitenler, daha iki yıl öncesine kadar halka çeşitli vaadlerde bulunarak, emekçi halk kitlelerinin büyük desteğiyle işbaşına gelen CHP ağırlıklı hükümetin zamanında olmaktadır. İki yıl zarfında meydana gelen olaylar göstermiştir ki, CHP emekçi halkın değil burjuvazinin partisidir. CHP de diğer partiler gibi iş başına geldiğinde halkın değil, burjuvazinin çıkarlarını savunmuştur. Zaten CHP'nin başka türlü davranması da düşünülemez. Bu nedenle, CHP, emekçi halkımız açısından da artık bir umut olmaktan çıkmıştır. Üstelik, CHP diğer burjuva partilerinin yapmaya cesaret edemedikleri şeyi de yaparak, 14 Ekim kısmi senato ve milletvekili ara seçimlerini, sıkıyönetim altında, baskıcı ve anti-demokratik koşullarda yaptırmaktadır.

İşte 14 Ekim seçimlerine kısaca böyle bir ortamda gidiyoruz. Kuşkusuz bu ağır sömürü ve baskılara, faşist cinayet ve katliamlara, Kürt halkı üzerindeki sömürgeci baskılara, sıkıyönetim uygulamalarına, sürgünlere ve kıyımlara rağmen halkın mücadelesi durdurulabilmiş değildir. Halkın mücadelesi, hergün biraz daha yükselmekte ve boyutlanmaktadır. Milyonlarca insanı ilgilendiren seçim gibi bir olay karşısında, halkın politik duyarlılığı daha da artmıştır. Halkta güçlü bir potansiyel oluşmuştur. AP - CHP - MSP - MHP, vs. burjuva partileri, halkın bu potansiyelini burjuvazinin çıkarları doğrultusunda kullanmak istiyorlar. Kuşkusuz böylesi bir ortamda, demokrasi güçlerine ve özellikle sosyalistlere büyük görevler düşüyor. Sosyalistler halkın mücadelesini omuzlarlarken, karşı karşıya oldukları sorunların ve sorumlulukların bilincindedirler. Kurtuluşa giden yolda, çeşitli dönemlerde karşılarına çıkan sorunların çözümünde, en uygun yöntemleri, mücadele biçim ve araçlarını tesbit etmeyi ve bunları en başarılı biçimde kullanmayı hayati bir sorun sayarlar. Biz 14 Ekim'de yapılacak olan seçimlere de, günümüz koşullarında parlamento düzeyindeki mücadeleye de bu açıdan yaklaşıyoruz.

Bugün Türkiye'de sosyalistler ve diğer demokrasi güçleri, sömürgeci burjuva partilerine karşı parlamenter düzeyde de halkın mücadelesini örgütlemek, halkın sesinin parlamentoya da yansıtılması için üzerlerine düşeni yapmak zorundadır. Ayrıca seçim mücadelesi, genel anlamda sürdürdüğümüz ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin bir parçası anlamında düşünülürse, bu düzeyde ortaya çıkacak bütün olanak ve biçimlerden en iyi biçimde yararlanarak burjuvazi için böyle bir alanı boş bırakmamak ve bu alanda da burjuvaziyle savaşmak zorundayız.

İşte, 14 Ekimde yapılacak seçimlerde, Devrimci Demokratlarla TSİP arasında seçim işbirliğinin önemi bu noktada açıklığa kavuşuyor. Sömürgeci burjuvazinin baskı ve zorbalıklarına karşı, demokrasi güçleri arasında bugüne kadar kalıcı ve sağlam temellere oturtulmuş bir güç ve eylem birliği sağlanabilmiş değildir. Ama bu güç birliği, acil olarak kendisini dayatmaktadır. Seçimler açısından baktığımızda da durum aynıdır. Seçimlerde burjuva partilerine karşı emekçi halkın yükselen muhalefetini en başarılı bir biçimde somutlamak gerekir. Bu da, ancak dağınık ve birbirinden kopuk olan demokrasi güçleri arasında en geniş ve en sağlam bir seçim işbirliğinin sağlanmasıyla olur. Bu konuda bütün demokrasi güçlerine ve özellikle sosyalistlere görevler düşüyor. Devrimci Demokratlarla TSİP bu görevin bilincinde olarak kendi aralarında bu son derece olumlu adımı atmayı başarmışlar ve seçim işbirliğini sağlamışlardır. Bunun anlamı büyüktür. Bu, daha şimdiden demokrasi güçlerinin başarı hanesine yazılmıştır.

Bu iş birliği, uzun mücadele sürecinde oluşturulması zorunlu olan kalıcı güç ve eylem birliğinin sağlanması yolunda atılmış ileri bir adım ve halklar arası dayanışma ve kardeşliğin somut bir ifadesidir de. Yine, bu iş birliğinin, Kürt Halkının Ulusal demokratik muhalefetinin ve bu muhalefetin başını çeken sosyalist hareketimizin sesini ve etkisini en geniş kitlelere götürme açısından da anlamı vardır.

Sağlanan işbirliğinin yeterli olup olmadığı şeklindeki sorunuza gelince: Kanımızca bu işbirliğinin anlamı ve önemi, biraz önce de belirttiğim gibi büyüktür. Demokrasi güçleri ve emekçi halklarımız açısından ileri bir adımdır. Ama demokrasi güçleri ve hele hele sosyalist güçler, **seçim işbirlikleriyle sınırlı kalamazlar, kalmamalıdırlar.** Hele günümüz koşullarında bunun önemi daha da büyüktür. Daha kapsamlı, çok yönlü, kalıcı güç ve eylem birliğini sağlamamız gerekiyor. Bu yoldaki adımları bir an önce hızlandırmalıyız.

Ayrıca belirtmek gerekir ki, sözkonusu seçim işbirliği, sadece iki örgüt arasında değil, diğer sosyalist ve demokrat güçlerle de sağlansaydı, hiç şüphesiz çok daha sevindirici olurdu. Ama henüz gecikilmiş değildir. Diğer demokrasi güçleri de üzerlerine düşeni yapıp, en geniş işbirliğinin sağlanmasına çalışmalıdırlar.

● Seçim bölgeniz olan Siirt'in sosyo-ekonomik ve sosyo-politik durumu hakkında bilgi verir misiniz? Halkın başlıca talepleri nelerdir?

Siirt, ülkemizin dağlık bir yöresi, sömürge - sömürgeci ilişkilerinin en belirgin bir biçimde yansıdığı, sömürgeci - tekelci burjuvazi ile ticaret burjuvazisinin, büyük toprak ağalarının, aşiret şefleri ve şeyhlerinin elbirliği ederek halkımızı iliklerine kadar sömürdüğü yerlerden biridir. Verimli toprakların, Türkiye'deki en büyük petrol yataklarının, kömür ve maden ocaklarının, altın madenlerinin bulunduğu bir yerdir. Büyük bir iş deposudur. Bütün bu maddi zenginlikler, sömürgeci tekelci burjuvazinin çıkarları doğrultusunda kullanılmakta ve onun politikasına uygun olarak yöredeki büyük toprak ağaları, şeyhler ve büyük ticaret burjuvazisi ile birlikte talan edilmektedir. Petrol ve asfalt, Siirt bölgesinde çıkar ama, Siirt petrole muhtaçtır. Şehirler arası yolları asfaltsız, şehrin içi kışın çamurdan geçilmez, yazın tozdan dumandan yaşanılmaz olur. Köylerine değil asfalt, ham yol bile gitmez. Halkın büyük bir çoğunluğu işsizdir. Yoğun bir işsizler kitlesi vardır. Tarıma elverişli topraklar büyük toprak ağalarının mülkiyetindedir. Binlerce köylü ailesi topraksız, açlık ve sefaletin pençesinde kıvranmaktadır. Sömürgeci politikaya uygun olarak, kapitalizmin çarpık oluşumu ve giderek tarımda kapitalizmin gelişmesi karşısında onbinlerce köylü, köylerinden, yerlerinden koparak, varolan topraklarını da yitirerek kentlere göç etmektedirler. Kentlerde de iş bulamayan, herhangi bir çalışma olanağı elde edemeyen bu insanlar, yaşanılmaz koşullara itilmektedirler. Kırsal alanlarda, özellikle dağlık yörelerde, aşiret reislerinin ve şeyhlerin baskı ve sömürüleri, kendi statülerini koruma, halkı sindirme ve uyutma çabaları yoğundur. Yöredeki büyük toprak ağaları, aşiret reisleri, şeyhler ve büyük tüccarlar, sömürgeci burjuva partileri **AP - MSP - MHP - CHP. vs.** halkımıza bugüne kadar kan ve gözyaşından başka birşey getirmeyen partilerle bütünleşmişlerdir. Söz konusu partiler, bu güçlere dayanarak halkımızdan baskı ve zorbalıkla, tehdit, yalan ve dolanla oy almaya çalışmaktadırlar. Kısacası bütün bu güçler, halkımıza karşı düşmanlıkta elbirliği etmişlerdir.

Siirt'te halkın çok büyük çoğunluğu Kürtçe konuşmaktadır. Diğer kesimi de Araplardan oluşmaktadır. Sömürgeciler halkımızın mücadelesini boğmak için Arap-Kürt çelişkisi yaratmaya çalışmaktadırlar. Ama halkımız bugüne kadar bu oyuna gelmemiştir, bundan sonra da gelmeyecektir.

Erkeklerin % 52'si, kadınların % 85'i ve genel olarak halkın % 70'ten çoğu okuma yazma bilmiyor, bu olanaktan yoksundurlar.

Ben uzun yıllar bu yörede öğretmenlik yaptım. Bu nedenle halkın yaşamını daha yakından bilirim. Halk, ülkemizin diğer yörelerinde olduğu gibi, iradesinin dışında, sömürgeci bir eğitim sistemiyle, ırkçı, şoven, özümlemeci ve gerici bir eğitimle karşı karşıyadır. Kendine yabancı bir dille, kendine yabancı bir kültürle, ırk üstünlüğü, tüketim alışkanlığı, sınıflararası uzlaşma, sömürü-

Devamı s. 5, sütun 1'de

Gerçek Konuşalım

Hüseyin Hasançebi

Çocukluk

İşçi sınıfının, milyonlarca emekçinin, aydının, esnafın, sanatçının, köylünün oy kullanmaya hazırlandığı bir seçimi «boykot edelim» *çağrısı size neyi hatırlatır?*

Burjuvazi çoğu zaman çıkışı parlamentolarda görür. Bu nedenle bu alana fazla önem vermesi doğaldır. Peki, sen kitlelerin çıkışsızlığına «seçim boykotunu çözüm diye sunuyorsan, yani çare olarak parlamento alanındaki bir eylemi gösteriyorsan, burjuvaziden ayrılığın nedir?

Daha da soralım. Senin hangi devrimci atılımını saptırmak için düzenledi burjuvazi bu seçimleri. Yani sen devrime gidiyorsun da, seni burjuva demokratik zeminlere mi çekmek için yapılıyor bu seçimler? Ve yine, bir seçim tavrıyla bu sorunu da çözmeyi umduğun için «çocuk» sayılmaz mısın?

Elbette bu soruların bilimsel yanıtlarını veremediğin için «boykot»tasın. Şu sırada dünyada boykotundan medet umanlar pek çok. Pakistan'daki gerici ulusal cephe, siyasal geleceğini tıpkı senin gibi boykota bağlamış. Seni iflâh olmaz parlamentaristlerden ayırdeden ne olabilir ki?

★

Diyelim politika yapmak için seçimlere bağımsız adaylarla giriyorsun. 29 ilde seçim var ve senin girdiğin il sayısı üç. «Reformizme oy yok!» diye de çok haklı bir şiar yükseltmişsin. Bağımsız adaylar koyduğun için «seçimlerin boykot» *edilmesine de karşısın. Peki, seçime katılmadığın illerde tutumun ne olacak?* «Oralarda yokum» *demc tevazuunu göstermezsin. Boykotçulardan farkın ne ola ki? Ya da,* «reformizme oy yok!» *taktik bir şiar mıdır senin için?*

Bununla da yetinmez ve seçimlere bağımsız adayla katıldığın bir ilde duvarlara «Parlamento Burjuvazinin Ahırıdır» *diye yazarsan bu ne anlama gelecektir? Diyelim seçim şansının olmadığından cüret alıyorsun. Ya kitleler seni dinlemez ve adayına oy verip seçtirirse!*

Burjuvazi sadece parlamentoyu değil, bütün ülkeyi ahıra çevirmişse sen ülkeden mi kaçacaksın? Lenin'in, «Ahias'ın Ahırlarını Temizlemek de Bize Düşüyor» *demiş olması sence boşuna söylenmiş bir söz müdür?*

★

Eğer politik tutum sınıf temeline dayanmıyorsa, ya da dayandığı temel sağlam değilse, sınırlı bir hareket alanın var demektir. Bu dar alanda sen genişlesen bile etkinliğin darlaşır. Tükenmezsin kuşkusuz. Çünkü seni varolma plânında tanımlayan bilimsel bir tesbit var. «Kendi kendini sürekli olarak üreten subjektivizm...» *Kapitalizm yokolmadıkça sen hep varsın.*

Ve karşında, kendisiyle birlikte hayatı da yeniden üreten bilimsel sosyalizm vardır

Hastanelerde tam gün kuyruk

«Tam gün» yasası bir türlü tam olarak uygulamaya girmeyip, üstelik de yasaya karşı çıkan uzman hekimlere ödün verilince, hastanelerde kliniklerin önü bu manzarayı aldı. Yurttaşlar şimdi, doktorsuzluktan yeteri kadar çalışamayan servislerin önünde «tam gün» uzun kuyruklar oluşturuyor.

Fotoğrafta, Sivas'ın ana sağlık merkezi olan Numune Hastahanesinde fizik, göz, çocuk, röntgen, kulak-burun-boğaz servislerinin doktor yokluğu nedeniyle kapanmasının ardından, açık servislerden birinin önünde ve bir tek doktor tarafından muayene edilmeyi bekleyen yurttaşlar görünüyor. (Foto: THA - Turan Unutmaz)

Seçimlere Doğru

S.YILI		1973				1977			
İL		Van	Hakkari	Ağrı	Bitlis	Van	Hakkari	Ağrı	Bitlis
SEÇMEN SAYISI		126 766	41 533	111 994	67 602	151 349	51 432	129 893	77 317
KATILMA ORANI		79.8	80.0	78.3	80.6	80.3	80.0	76.2	84.1
AP	Oy	23 726	10 742	28 190	29 784	17 943	17 336	20 051	21 378
	%	24.6	33.5	35.1	57.7	15.4	43.4	21.0	34.3
CHP	Oy	4 716	11 823	15 503	-	22 569	14 577	11 766	10 665
	%	4.9	36.9	19.3	-	19.4	36.5	12.3	17.1
CGP	Oy	63 010	934	21 376	907	13 776	261	9 692	462
	%	65.5	2.9	26.6	1.8	11.8	0.6	10.2	0.7
DP	Oy	992	7 988	2 672	667	1 403	346	1 478	275
	%	1.0	0.9	1.6	0.4	1.2	0.9	1.6	0.4
MSP	Oy	3 324	575	10 131	1 930	23 798	7 372	6 047	17 013
	%	3.5	1.8	12.6	3.7	20.5	18.5	6.3	27.3
MHP	Oy	502	-	2 525	-	3 282	-	6 149	184
	%	0.5	-	3.1	-	2.8	-	6.5	0.3

Van'da yeni dengelere bakmak gerek

Van ilinde seçim sonuçlarını önceden kestirmek zor. Ferit Melen yeniden seçilmek için çalışıyor. Ama umutlu değil. Bir senatörlük AP-CHP yarışmasının hedefi. CHP 977 sonuçlarına göre sonuca daha yakın görünüyor. Ama Van'lıların da yeni tercihleri var. Bu tercihler yeni dengeler oluşturabilir.

Her şeyden önce şoven baskılardan halkın bunalması sözkonusu. AP bunu istismar etmek istiyor. Ama halk daha solda tercihler içinde.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Van adayı Kenan Bulut. Bulut bir devrimci-demokrat.

TSİP'in seçim çalışmalarından en çok rahatsız olan partilerden biri de MSP. Bu partinin gerici ve şoven yüzünün TSİP tarafından deşifre edilmesi MSP'lileri çok korkutmuş.

Faşizmin Soluyamadığı Hava Hakkari'dedir

MHP bütün illerde seçime girer de, Hakkari'de girmez. Her zaman böyle olur. Bu ilimizin nüfusunun tamamı Kürt'tür. Kürtlerin yaşama ve düşünme tarzının kendini en çok koruduğu illerimizden biridir Hakkari. Ama Türkeş Kürtlere düsman olmadığından söz edebilmektedir.

Hakkari'de seçim şansı CHP ile AP arasında eşit. Bu esitliği CHP aleyhine bozan faktörler var. CHP Hakkari milletvekili Zeydan, kendi partisini seçimlerde desteklemiyecek. CHP genel merkeziyle bu konuda anlaşmaya varmış.

Sosyalist partilerin alacakları oylar, CHP'nin durumunu belirliyecek. TSİP ve Devrimci Demokratlar, bu ilde seçim çalışmalarını hızla sürdürüyor.

Ağrı'da CHP Sol adayla Sol oylara Oynuyor

Ağrı'da AP'nin gözle görülür bir üstünlüğü var. CHP ise, sol bir adaya listelerinde yer vererek, kendinden uzaklaşan kitlelerin kopuşunu durdurmayı umuyor.

Ama sol güçler, CHP'ye oy vermemeye kararlı görünüyorlar. TSİP, Ağrı'da önemli miktarda oy alacak partilerden biri olarak görülüyor. Seçimlerde güçlenen demokratik ve sosyalist güçler olacaktır. TSİP'le Devrimci Demokratların seçim işbirliği, bu ilde de, şovenizme ve gericiliğe karşı, etkin bir güç oluşturuyor.

Bitlis'te seçim değil demokrasi sorunu ön planda

Bitlis ili AP'nin kalelerinden biri. Nüfuzlu ailelere yaslanan AP, geçen seçimdeki oy üstünlüğünü koruyarak bir senatörü seçtirebilir. CHP'nin bu ilde bir iddiası yok.

Bu nedenle Bitlis'te demokrasi güçlerinin ağırlığını koymaları önem kazanıyor. Toplam ilerici oyların ağırlığı MC partilerine göre gelişme kaydedecek.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Bitlis adayı avukat Akay Sayılır.

Devrimci-demokratlarla seçim işbirliği, Bitlis'te sol oyların birleşmesine yardımcı olabilir. İl'de Özgürlük Yolu da politik ağırlığı olan çizgilerden biri olarak gösteriliyor.

TSİP Seçim mitingleri devam ediyor

● Mardin'in Kızıltepe ilçesindeki açık hava toplantısında konuşan TSİP Mardin Senatör adayı Mahmut Oral «Ulusal demokratik güçlerin ezilemiyeceğini» vurguladı.

● TSİP mitinglerine katılanların yüzde ellisini kadınlar oluşturuyordu.

Mardin (Memduh Çakır) — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin program çerçevesinde devam eden seçim mitinglerinden ikisi daha gerçekleştirildi.

Kızıltepe toplantısına beş bini aşkın işçi ve emekçi katıldı. Mitingde konuşan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Mardin il adaylarından Devrimci-Demokrat Mahmut Oral, «ulusal demokratik güçler üzerinde ağır baskıların devam ettiğini, bu zulmün ve vahşetin ulusal demokratik güçlerin mücadelesini ezmeyi ve durdurmayı başaramıyacağını» dile getirdi.

Miting alanı mahalli folklor oyunları ve davul-zurna eşliğinde tam bir bayram yerine dönüştü. TSİP mitingine gösterilen ilgi özellikle seçim şansını TSİP'ten fazla oy almaya bağlamış olan AP çevrelerinde endişe yarattı.

Cizre mitingi tam bir yığınsal eylem haline dönüştü. 8 bine yakın işçi, emekçi ve köylünün katıldığı Cizre mitingine, özellikle kadınların büyük ilgi göstermesi dikkati çekti. Alandakilerin yarısına yakınını kadınlar oluşturmaktaydı.

Son derece coşkulu bir kalabalığın hep bir ağızdan yükselttiği ulusal demokratik talepler, ilçede saatlerce yankılandı. Miting dağılırken, halkın kararlılığı ve özgürlüklerinden ödün vermiyeceği bir kere daha görülüyordu.

Mardin'in hiç bir ilçesinde gericiliğe yer yoktu. Mardin'de yükselen bilimsel sosyalizm oluyordu.

TSİP Muğla İl Örgütü ve Birlik Dayanışma ortak eylemler yapıyor

Muğla (İSTA) — 14 Ekim seçimlerinde, TSİP ve Birlik-Dayanışma Muğla'da il düzeyinde ortak eylemler yapma kararı aldı. Konuyla ilgili bir açıklama yapan TSİP İl Örgütü ve Birlik-Dayanışma, seçimlerin anti-demokratik olduğunu, ülkemizde örgütlü faşist terörün arttığını, Doğu'daki Kürt emekçileri üzerinde şoven baskının arttığını, hayat pahalılığının çekilmez bir hal aldığını vurgulayarak düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne ket vuran 141-142'nin ve TKP üzerindeki yasağın kaldırılmasını istediler. Açıklamada, «Siyasi tarihimize kara bir leke bırakarak ve emekçi halkımızın nefretini alarak göçüp giden MC'lerden sonra CHP iktidar oldu. Muhalefette iken halka verdiği sözleri tutmadı. Tekelcilerin çıkarını korudu. Faşizme karşı ciddi bir savaşım vermedi. Politik olarak günden güne sağa kaydı.» denilerek CHP'nin desteklenmemesi ve yanlış politikasının teşhiri istendi.

Ayrıca, «Seçimlere demokrasi güçlerinin birliğini sağlamak açısından bakan TSİP İl Örgütü Birlik-Dayanışma, Muğla'da ortak çalışma kararı almıştır.» deniyor. Bu birliğin emperyalizme, tekellere, faşizme ve şovenizme karşı demokrasi güçlerinin birliğini olusturmak doğrultusunda atılmış özgül ve sevindirici bir adım olduğu vurgulandı. Bu anlamda, TSİP Birlik-Dayanışma ortaklaşa olarak Muğla ve Köyceğiz'de miting, tüm ilçelerde kahve toplantıları ve bazı ilçelerde de salon toplantıları yapacaklar.

O'NUN HİKAYESİ

M. DOĞRUER

